

CREAȚIE ȘI JERTFĂ – ITINERARUL FĂPTURII UMANE DE LA CĂDERE LA MÂNTUIRE

Diacon prof. dr. Răzvan Emanuel Fibișan

Ca să înțelegem, cel puțin din punct de vedere noetic, ce înseamnă jertfa, moartea și învierea Domnului Iisus Hristos, ar trebui să ne reîntoarcem la zorii creației și să vedem care a fost rolul creării omului. Nu întâmplător, în teologia ortodoxă există o legătură foarte strânsă între jertfă și creație, fiind chiar de neconceput una fără cealaltă.

Prima carte a Pentateuhului menționează, încă din capitolul al doilea, faptul că, imediat după crearea omului, „Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre răsărit”, „cu tot soiul de pomi, plăcuți la vedere și cu roade bune de mâncat”, în care îl pune pe omul pe care-l zidise (v. 8-9), oferindu-o drept moștenire, ca el „să o lucreze și să o păzească” (Facere 2, 15). În centrul acestei grădini, considerată un microcosmos, în care viața înflorește și regenerează, se aflau „pomul vieții” și „pomul cunoștinței binelui și răului” (Facere 2, 9), parcă singurii pomi care aveau un rol important în referatul creației. Următorul capitol ne spune că omul nu era singur în acea grădină, ci împreună cu Dumnezeu, Care adeseori umbla prin Rai, vorbind chiar cu omul pe care-l făcuse „după chipul Său” (cf. Facere 1, 27).

Edenul biblic a stârnit, în literatură și în istoria artei, un imens interes, cum nu a stârnit vreodată o altă grădină. În scrierile profetice, Grădina Edenului, menționată ca și grădină a Domnului, este metafora pământului binecuvântat, în antiteză cu pustietatea deșertului fierbinte. În Antichitate era un lucru obișnuit ca palatul regelui să fie învecinat cu un templu și cu o grădină botanică (lat. *hortus botanicus*), pentru relaxarea și promenada regelui¹. În același mod, în

¹ În acest sens, faimoase sunt grădinile suspendate ale regelui babilonian Nabucodonosor al II-lea (630-561 î. Hr.), pline cu pomi fructiferi, copaci umbroși, cursuri de apă, bazine și poteci, prielnice pentru relaxare și contemplare. Grădinile din jurul templelor și a palatelor simbolizau fertilitatea oferită de divinitatea generoasă și iubitoare. Există mărturii că și unii regi din Ierusalim posedau o grădină: „În II Regi 21:18.26 este menționată „grădina lui Uza”. Aici se pare că au fost îngropați regele Manase (687-642 î.Hr.) și fiul său moștenitor, Amon (642-640 î. Hr.). Despre o grădină regală aflăm din relatarea referitoare la Sedechia (596-586 î.Hr.), ultimul rege în Iuda, care se refugiază aici împreună cu cetățenii Ierusalimului din cauza împresurării babiloniene (II Regi 25:4)”, Diac. drd. Cătălin Vătămanu,

care palatele antice erau învecinate cu grădini, Edenul apare ca fiind reședința palatuală a lui Dumnezeu.

Frumoasă este interpretarea grădinii Edenului ca „grădina-templu” a lui Dumnezeu, locul în care este prezent Dumnezeu și unde oamenii, copiii lui Dumnezeu, trăiau în părtășie cu El și în armonie unii cu alții². Grădina Edenului, ca locuință a lui Dumnezeu sau ca un topos sacrosanct, apare ca un prototip de sanctuar, ca un tip de sanctuar arhetipal³. În acest „Sensul metaforei grădinii în tradiția ebraică”, în *Teologie și Viață*, Anul XX (LXXXVI), nr. 1-4, 2010, pp. 136-138.

² Timothy L. Dooley „The garden of Eden: the symbolism and theological importance of the sanctuary of God (Genesis 2, 8-17)”, Heritage Christian University, 2014, p. 4 file:///C:/Users/2021/Downloads/The_Garden_of_Eden_The_Symbolism_and_The.pdf, accesat în 5.04.2023.

³ Mai multe detalii referitoare la aspectele prototipice ale Grădinii Edenului, găsim la Donald W. Parry, *Temples of the Ancient World. Ritual and Symbolism*, Deseret Book Company, Salt Lake City, Utah, 1994, în capitolul „Garden of Eden: Prototype Sanctuary”, pp. 131-132. Detalii despre templul/sanctuarul ceresc, ca prototip al oricărui alt spațiu sacru sau structură care realizează astfel de funcții, se pot obține și de la Jahisber Peñuela-Pineda, „Sanctuary / Temple in Genesis 1-3: A Reevaluation of the Biblical evidence”, Andrews University, 2019, pp. 169-176. Existența paralelelor izbitoare dintre Grădina Edenului și tabernacolul construit de Bețaleel (Exod 31, 2) duc la ideea că această Grădină-Templu sau Grădină-Sanctuar din Eden a constituit modelul pentru tabernacol - (templul portabil din timpul exilului egiptean, unde slava lui Dumnezeu era prezentă - Exodul 40, 33-34; adeseori acest tabernacol este numit „Casa lui Dumnezeu” - cf. Exodul 23:19, sau „Cortul Adunării” / „Cortul Întâlnirii”, unde omul îl întâlnește pe Dumnezeu - Exodul cap. 27-40), iar, mai târziu, pentru Templul din Ierusalim, locul unic al prezenței lui Dumnezeu. Chiar „terminologia care este specifică tabernacolului își găsește rădăcinile în grădină și conceptele pe care grădina le relatează primesc expresie mai deplină în tabernacol”, Robert Hinckley, „Adam, Aaron, and the Garden Sanctuary”, <http://static.squarespace.com/static/53d80443e4b0deb5cdf7a4e/53e3e8f6e4b0875d3f80098c/53e3e8ffe4b0875d3f80101b/1381447443000/Hinckley-article-22-4.pdf?format=original>, accesat în 5.04.2023. Interesant este faptul că, în Scriptură, este folosită aceeași terminologie a lui Dumnezeu umblând în grădină, pentru a descrie prezența divină în tabernacol (Levitic 26, 12; Deuteronom 23, 14), Gordon J. Wenham, „Sanctuary Symbolism in the Garden of Eden Story” in *I Studied Inscriptions from Before the Flood: Ancient Near Eastern, Literary, and Linguistic Approaches to Genesis 1-11* (ed. Richard S. Hess and David Toshio Tsumura; Winona Lake: Eisenbrauns, 1994), p. 401. Se poate spune că, tabernacolul și Templul din Ierusalim

sanctuar, slujirea lui Adam avea caracter preoțesc. El era preotul creației, iar slujirea lui principală era de a respecta poruncile lui Dumnezeu. Prin urmare, Adam urma să fie primul preot care avrea să slujească și să păzească sanctuarul lui Dumnezeu.

Conform Genezei 1, 28, Adam nu doar că a fost păzitorul acestei Grădini-Templu, ci el trebuia să supună pământul. Prin stăpânirea și supunerea pământului, el urma să extindă granițele sale până la Grădina Edenului sau până când Edenul s-ar fi extins peste tot, acoperind tot pământul. Aceasta ar fi însemnat ca prezența lui Dumnezeu, care era limitată la Eden, să fie extinsă peste tot pământul. Așadar, porunca urmărea ca Adam să lărgescă limitele Grădinii, în cercuri din ce în ce mai mari, prin extinderea ordinii sanctuarului. Prin expansiunea spre exterior s-ar fi răspândit prezența glorioasă a lui Dumnezeu.

Din cauza faptului că Adam nu a ascultat porunca Domnului de a supune pământul și de a extinde sanctuarul grădinii, Grădina-Templu nu s-a mai extins pe tot pământul, iar Adam a fost scos afară din Grădină, pierzându-și slujirea preoțească. Așadar, atunci când Adam păcătuiește, nereușind să păzească templul de intrarea șarpelui necurat care pângărește templul, el își pierde rolul de preot, și doi heruvimi preiau au fost o dezvoltare organică a celui mai vechi sanctuar din grădina Edenului. Tabernacolul sau templul nu doar că manifestau slava dumnezeiască, ci repetau o paradigmă cerească, realizând legătura dintre cele două lumi, dintre cer și pământ, dintre divin și uman. Dacă în Grădina Edenului era „pomul vieții”, în tabernacol era menorah cu 7 brațe, ce avea aspect de un trunchi mic de copac, mai bine zis, de pom fructifer cu 7 ramuri proeminente (trei pe o parte și trei pe de altă parte, iar o creangă urcând drept în sus de la trunchi în mijloc), având pe fiecare braț, trei cupe în forma florii de migdal, cu nodurile și florile lor, iar pe fusul sfeșnicului, patru cupe în forma florii de migdal, cu nodurile și florile lor (cf. Exod 25, 31-34). Acest obiect sacru era, de fapt, un arbore stilizat al vieții - Donald W. Parry, „Garden of Eden: Prototype Sanctuary”, pp. 127-128. De asemenea, după cum, în creație, Dumnezeu a adus lumina în întuneric (Facere 1, 2-3), tot așa și Marele Preot aprindea și se îngrijea ca lumina din sfeșnicul cu 7 brațe să ardă necontenit, „de seara până dimineața”, strălucind toată noaptea în tabernacol (Levitic 24, 2-3; 27, 20). Mai multe detalii despre asemănarea dintre Grădina Edenului și tabernacol se pot găsi în lucrarea de disertație prezentată în cadrul Departamentului de Studii Vechi Testamentare de la Sedminarul Teologic din Dallas a lui Peter Beckman, *The Garden of Eden: An archetypal sanctuary*, 2017.

responsabilitatea de a „păzi” templul din Grădină și „calea către pomul vieții” (Genezei 3, 24)⁴.

Dacă Adam, primul om, a călcat porunca divină în Grădina Edenului, atrăgând moartea asupra omenirii, Hristos, noul Adam, în Grădina Ghetsimani, biruie ispita, spre mântuirea neamului omenesc. Dacă, în Eden, Adam s-a ascuns după ce a păcătuit, în Ghetsimani, Hristos, noul Adam, a biruit ispita, ieșind în întâmpinarea celor care veniseră să-L blameze și să-L aresteze. Dacă în Eden, glasul Domnului îl căuta pe omul ascuns, în grădina suspinelor divine, tăcerea însingurată a Fiului lui Dumnezeu era prețul întoarcerii omului mântuit. Dacă Adam și-a început viața în Grădina Edenului, Hristos, în Grădina Edenului, ajunge la capătul vieții Sale pământești. Dacă Edenul a asistat la triumful tragic al eului semețit împotriva lui Dumnezeu; Ghetsimaniul,

ca a doua doua Grădină a Edenului, a fost locul în care eul s-a supus lui Dumnezeu și în care a fost obținută biruința asupra păcatului⁵.

⁴ Conform Genezei 2, 8, Edenul și grădina adiacentă formau două regiuni distincte. Acest lucru i-a determinat pe unii cercetători să facă o corelație între menorah și pomul vieții și să identifice sfeșnicul, care era situat în locul Sfânt al templului (Sfânta), cu pomul vieții, situat în parcela fertilă, în afara locului interior al prezenței lui Dumnezeu. De asemenea, se consideră că pâinea punerii înainte, situată tot în Locul Sfânt, care asigură hrana preoților, reflecta hrana produsă în Grădină pentru întreținerea lui Adam. Mergând pe aceeași linie interpretativă, există păreri conform cărora pământul și mările care au fost supuse de Adam din afara Grădinii erau o a treia regiune distinctă, echivalentă cu acea curte exterioară a Templului interior al lui Israel, curte care este un simbol al pământului și mărilor de pe întregul pământ. Mergând din exteriorul grădinii spre interior, se poate percepe o gradație crescândă în sfințenie: regiunea ultraperiferică din jurul grădinii este legată de Dumnezeu, fiind considerată „foarte bună” (Geneza 1, 31) prin aceea că este creația lui Dumnezeu; grădina însăși este un spațiu sacru, separată de lumea exterioară (Locul Sfânt din Templu – Sfânta, unde preotul se închină lui Dumnezeu și Îi slujește lui Dumnezeu, prin ascultarea și păzirea poruncilor Lui); și Edenul, care este locul unde locuiește Dumnezeu (Sfânta Sfințelor), ca sursă atât a vieții spirituale, cât și a vieții fizice (simbolizată de râuri). G. K. Beale, „Adam as the First Priest in Eden as the Garden Temple”, in *The Southern Baptist Journal of Theology*, vol. 22, no. 2, 2018, pp. 13-14.

⁵ Ioan Buciuman, „Ghetsimani, suspinul divin”, <https://semneletimpului.ro/religie/teologie/biblie/ghetsimani-suspini-divin.html>, accesat în 05.04.2023.

O altă renumită și importantă grădină, aflată în strânsă legătură cu Ghetsimaniul, este Grădina Golgotei, amândouă fiind legate prin durerea emergentă a Fiului lui Dumnezeu. Dacă în grădina Raiului s-a întâmplat căderea, în Grădina Golgotei s-a întâmplat mântuirea. Sfântul Chiril al Ierusalimului spune, în acest sens, că: „De la lemnul pomului cunoștinței binelui și răului a pornit păcatul și până la lemnul crucii a dăinuit. La amiază, pe când mergea prin Rai Domnul, Adam și Eva s-au ascuns (Facere 3, 8), tot la amiază tâlharul este dus în Rai de Domnul”⁶. Dacă în Grădina Edenului, Adam atrage blestemul asupra pământului (cf. Genezei 3, 17-18), în Grădina Golgotei, Fiul lui Dumnezeu neutralizează blestemul, aducând în locul lui, binecuvântarea. Sfântul Chiril al Ierusalimului spune că „pentru aceasta primește Iisus cunună de spini, ca să nimicească osânda; și de aceea a fost îngropat în pământ, pentru ca pământul blestemat să primească binecuvântarea în locul blestemului”⁷. Și Sfântul Ioan Gură spune că, prin moartea lui Hristos, pământul se curăță de blestem, datorită Sângelui vărsat din costa Lui care picura pe el, iar prin înălțarea Lui în vârful Crucii, se curăță văzduhul⁸.

Explicând cuvintele evanghelistului Ioan, că mormântul Mântuitorului era într-o grădină nouă (Ioan 19, 40-41), Sfântul Chiril al Alexandriei spune că, prin aceasta se arată, în chip, că moartea Fiului lui Dumnezeu s-a făcut pricinuitoare și început al intrării oamenilor în grădina cerească, adică în Rai, El intrând acolo ca un Înainte - Mergător pentru noi. Puterea morții, ce îi ținea pe oameni în stăpânirea ei, datorită păcatului lui Adam (Romani 5, 14), a fost transformată de moartea Fiului lui Dumnezeu făcut Om. El a răscumpărat, prin moartea Sa, viața tuturor, și a desființat stăpânirea stricăciunii; ba mai mult „ne-a replăsmuit după chipul Lui, răbdând o altfel de moarte, care nu ne mai desface într-o stricăciune nesfârșită, ci ne aduce somnul plin de nădejdea cea bună, după asemănarea Celui ce ne-a făcut această cale nouă, Care este Hristos”⁹.

6 Sf. Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, XIII, 19, traducere din limba greacă și note de Pr. Prof. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2003, p. 203.

7 Sf. Chiril al Ierusalimului, *Cateheze*, XIII, 18, p. 202.

8 Sf. Ioan Gură de Aur, *Omilia I la Cruce și la tâlhar*, I, în *Predici la sărbătorile împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți*, traducere din limba greacă și note de Pr. Prof. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002, p. 88.

9 Sf. Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Evanghelia Sf. Ioan*, XII, în *Scrieri partea a doua*, PSB 41, traducere, introducere, note de Pr. Prof. D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000, pp. 1136-1137.

Se observă limpede legătura foarte strânsă între jertfă și creație, fiind chiar de neconceput una fără cealaltă. Jertfa face parte din creație, iar scopul jertfei e creația. Iubirea divină jertfită pe Cruce mistuie egocentrismul păcatului, sfințind creația¹⁰. Se poate spune că jertfa este mijlocul răscumpărării creației după cădere sau, mai bine zis, este restaurarea creației în har. Hristos, Marele Arhiereu este și materie de jertfă (Evrei 7, 26), ba chiar plenitudinea jertfei, atât pentru faptul că e în stare să topească tot fondul de păcat din firea omenească, cât și pentru că e capabilă să obțină iertarea pentru toți oamenii, fără ca omului să i se mai ceară o suferință echivalentă pentru păcatul din el¹¹. În altă ordine de idei, se poate spune că Moartea și Învierea lui Hristos sunt o continuare în ritm a creației, întreruptă de păcat. Răscumpărarea adusă de Hristos este, de fapt, biruință asupra păcatului și a morții¹². Dacă prima creație a adus moartea, Hristos, prin răscumpărare, așează din nou omenirea în rânduiala destinației de la începutul creației. Într-o cântare se spune: „De acum, șarpele nu mă va mai amăgi cu dumnezeire mincinoasă, că Hristos, îndumnezeitorul firii omenești, acum mi-a deschis mie, fără împiedicare, cărarea vieții”¹³. Răscumpărându-ne, Hristos a înnoit ordinea divină de la început, a înnoit lumea prin înnoirea omului; a restituit integral minunatul destin spiritual pentru care omul a fost creat, prin așezarea acestuia în planul de viață de la început¹⁴.

Din paralelismul celor două evenimente, adică cel din grădina Edenului și cel din grădina Golgotei, se deslușesc o mulțime de corelări. Sfântul Ioan Gură de Aur observă că, prin acelea prin care diavolul a biruit pe om, prin acelea l-a biruit și Hristos pe diavol. Semnele înfrângerii din Grădina Edenului au devenit, în Grădina Golgotei, semne ale biruinței: în locul Evei (care, la acea vreme, nu cunoscuse încă bărbat), a fost Maria Fecioara; în locul pomului cunoștinței binelui și răului, Crucea; în locul morții lui Adam, a fost moartea lui Hristos, noul Adam. Diavolul, prin pom, l-a biruit pe Adam, iar prin Cruce l-a biruit Hristos pe diavol: unul a trimis în iad, iar celălalt a chemat din iad pe

10 Pr. Constantin Galeriu, „Înțelesurile Sfintei Crucii”, în *Ortodoxia*, XXXIV (1982), nr. 2, pp. 182-183.

11 Pr. Dumitru Stăniloae, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, ediția a II-a, Editura Omniscope, Craiova, 1993, pp. 250-254.

12 John Meyendorff, *Teologie bizantină*, traducere din engleză de pr. Alexandru I. Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996, p. 216.

13 Octoih, Duminica glas 6, Canonul Învierii, cântarea a IV-a, stihirea a II-a.

14 Arhim. Benedict Ghiuș, *Taina Răscumpărării în iconografia ortodoxă*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1998, pp. 39-50.

cei plecați acolo; unul a ascuns gol pe cel făcut rob, iar celălalt a arătat tuturor gol pe Biruitor, din înălțimea Crucii; o moarte a osândit pe cei de după Adam, iar cealaltă a înviat pe cei ce muriseră înainte de moartea lui Hristos¹⁵.

Întrucât pomul aflat în mijlocul grădinii din care mâncase Adam în Rai se uscaseră din pricina aducerii morții, Hristos, noul Adam, sădește în mijlocul Golgotei un nou pom (Sfânta Cruce), Pomul vieții, Pomul iubirii divine, care Îl rodește pe Hristos euharistic. Se observă limpede că atât căderea/moartea, cât și mântuirea/viața se produc în „centru”, în centrul lumii. De această dată noul pom nu mai este pomul oprit, ci pomul veșnicei chemări din care se poate „mânca” viața veșnică. Iată ce spune Sfântul Ioan Damaschinul: „Pomul vieții, care a fost sădit de Dumnezeu în Rai a preînchipuit această cinstită Cruce. Dar, pentru că prin pom (lemn) a venit moartea, trebuia ca prin lemn să se dăruiască viața și învierea”¹⁶.

Așadar, pe altarul de jertfă, suferința Lui din iubire ni s-a făcut izvor de biruință asupra păcatului și asupra morții. În altă ordine de idei, putem spune că, în Grădina Golgotei, Hristos a murit cu mâinile întinse pe lemnul (pomul) Crucii, pentru a dezlega „păcatul mâinii celei neînfrânate”. Din iubire pentru făptura Sa, se jertfește pentru om, ca să-i redeschidă omului Raiul pierdut. Apostolul Ioan dezvăluie această redeschidere a Raiului, spunând: „Și mi-a arătat, apoi, râul și apa vieții, limpede cum e cristalul și care izvorăște din tronul lui Dumnezeu și al Mielului, și în mijlocul pieței din cetate, de o parte și alta a râului, crește pomul vieții, făcând rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună dându-și rodu; și frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor. Niciun blestem nu va mai fi. Și tronul lui Dumnezeu și al Mielului va fi în ea și slugile Lui Îi vor sluji Lui. Și vor vedea fața Lui și numele Lui va fi pe frunțile lor. Și noapte nu va mai fi; și nu au trebuință de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină și vor împărăți în vecii vecilor” (Apocalipsa 22, 1-5).

Și Sfântul Simeon Noul Teolog, vorbind despre alungarea lui Adam din Rai, spune că, Raiul nu a fost distrus, chiar dacă trebuia să fi fost primul blestemat, pentru faptul că în el s-a petrecut călcarea poruncii, ci „a fost păstrat până acum”, străjuit fiind de o sabie

¹⁵ Sf. Ioan Gură de Aur, *Cuvânt la Crucea Domnului*, II, în *Predici la sărbătorile împărătești și Cuvântări de laudă la sfinți*, traducere din limba greacă și note de Pr. Prof. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2002, p. 83.

¹⁶ Sf. Ioan Damaschin, *Dogmatica*, Cartea a IV-a, XI, traducere din limba greacă veche, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005, p. 195.

de foc care păzea intrarea la pomul vieții (Facere 3, 24), „pentru că el avea prefigurarea vieții viitoare nedestrămate”; Raiul fiind „o icoană a Împărăției veșnice a cerurilor”¹⁷.

Ideea nu ar trebui să ne surprindă, dacă avem în vedere faptul că Sfânta Scriptură se încheie, oarecum, în felul în care a și început. Ea evidențiază ideea că, recuperarea paradisiului primordial se va întâmpla la sfârșitul veacurilor, în „noul Ierusalim”. În cartea Apocalipsei, Apostolul Ioan spune că: „a fost, în duh, în zi de duminică (*Dies Domini*) și am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiță, Care zicea ...și m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine și, întorcându-mă, am văzut șapte sfeșnice de aur. Și în mijlocul sfeșnicelor pe Cineva asemenea cu Fiul Omului...iar glasul Lui era ca un vuiet de ape multe. În mâna Lui cea dreaptă avea șapte stele; și din gura Lui ieșea o sabie ascuțită cu două tăișuri, iar fața Lui era ca soarele, când strălucește în puterea lui” (Apocalipsa 1, 10-18). Cu alte cuvinte, Iisus, „Cel ce este viu, în vecii vecilor” și Cel „care are cheile morții și ale iadului” (Apocalipsa 1, 18) apare ca un Mare Preot care participă la menorah, spunând celui care va birui că: „îi va da să mănânce din pomul vieții, care este în Raiul lui Dumnezeu” (Apocalipsa 2, 7). Mergând mai departe, Apocalipsa 21, 1 – 22, 5 echivalează noul cosmos cu Grădina-Templu, pentru că cerul nou și pământul nou a fost design-ul universal original al sanctuarului din Eden. Cerul nou și pământul nou din Apocalipsă sunt descrise acum ca un templu, iar acest nou templu – care înseamnă prezența lui Dumnezeu – cuprinde, datorită lucrării lui Hristos, întreg pământul. Așadar, la sfârșitul timpului, adevăratul templu se va coborî complet din cer și va umple întreaga creație (cf. Apocalipsa 21, 1-3, 10, 22). Noua creație este echivalată cu o grădina-templu edenică, pentru că acum Hristos a făcut ca grădina-templu să fie extinsă pe tot pământul. Spre deosebire de primul Adam, Hristos, ultimul Adam și adevăratul rege-preot, a ascultat întru totul de Dumnezeu, extinzând granițele sanctuarului arhetipal. La punctul culminant al ultimei viziuni a Apocalipsei se află și „tronul” lui Dumnezeu, care, acum, nu se mai află în Sfânta Sfințelor, cum era odinioară, ci se află în mijlocul poporului lui Dumnezeu (Apocalipsa 22, 1, 3), iar cei ce au ascultat și au împlinit cuvântul lui Dumnezeu, devenind învingători (Apocalipsa 21, 7) „vor domni în vecii vecilor” cu Hristos și Dumnezeu, în templul cosmic etern al noii creații¹⁸.

¹⁷ Sfântul Simeon Noul Teolog, *Discursuri etice*, Scrieri I, studiu introductiv și traducere de diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2001, p. 109.

¹⁸ G. K. Beale, „Adam as the First Priest in Eden as the Garden Temple”, pp. 14, 19, 20.

Iubiți frați și surori în Domnul,

Mare îmi este bucuria să aud azi, în toate bisericile noastre, acest răspuns din partea fraților voastre: *Adevărat a înviat!*

Vestea Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos a fost adusă femeilor mironosițe, Apostolilor și ucenicilor Săi de către un înger care adevăr a grăit. Dar, pentru întărirea celor vestite de înger, S-a arătat lor Însuși Hristos Domnul, Înviatul din Nazaret. De aproape două milenii, creștinii au făcut din această mare minune mărturisirea lor de credință: cred în Învieria lui Hristos și-n învățătura Evangheliei care spune că vor învia și ei, așa cum grăit-a Domnul: „*Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul și acum este când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și cei ce vor auzi, vor învia.*” (Ioan 5, 25).

Despre înviere nu poți grăi decât dacă treci prin moarte. Până la Învieria lui Hristos, moartea reprezenta punct la viață. Sfârșitul! Până aici! Și iată, vine Hristos Care face din moartea Sa izvor de viață dătător. Din mormânt, semn al întunericii, izvor de lumină. Hristos spune despre Sine: „*Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții*” (Ioan 8, 12). Aș zice: Hristos este Lumina vie a lumii. Lumina lui Hristos este dătătoare de viață: „*Întru El era viața și viața era lumina oamenilor.*” (Ioan 1, 4).

Fraților, viața Mântuitorului este lumina noastră, a celor ce credem în Hristos Cel Înviat. Învieria în sine, a lui Hristos, face lumină în lumea căzută în întunericul păcatului. Păcatul aduce moarte și întuneric în lume, Învieria lui Hristos aduce lumină în lume. Lumina vie a lui Hristos dă viață și nemurire omului; îl restaurează din adâncul ființei sale pe omul care, în urma păcatului, era muritor, adică sfârșit.

Ce mare este taina Luminii celei vii: din sfârșit să faci veșnic! Care este semnul pe care ni l-a lăsat Hristos la Sfântul Său Mormânt?! Străvezia lumină. Fiul lui Dumnezeu nu Și-a lăsat nici chiar mormântul în întuneric. O rază din lumina vie va lumina fiecare mormânt în Marea Zi a venirii Mântuitorului, ridicând la viață veșnică pe toți oamenii. Și despre mine și despre tine, iubite frate creștine, va mărturisi cineva

atunci că am înviat și va răspunde Hristos: *Adevărat au înviat!*

Să ne fie, fraților, învieria noastră spre bucurie, așa cum a fost și Învieria lui Hristos și a umplut de bucurie inimile femeilor mironosițe, ale Apostolilor și ale ucenicilor.

Rămâneți sub aura luminii celei vii a lui Hristos și întru nădejdea învierii și a întâlnirii cu Iisus Hristos Cel Înviat.

Iubiți frați și surori,

Învierie fără moarte nu este, dar Hristos face din moarte *Paște, trecere*. Trecere de la moarte la viață, iar, de la Învieria Sa, avem și noi trecerea noastră de la moarte la viață. Toți vom lăsa în urma noastră o cruce cu un nume scris pe ea, semn că pe aici trecem spre veșnicie. Hristos a biruit pe Crucea Golgotei moartea Sa, însă ne lasă și nouă să biruim o moarte. Învieria noastră presupune moartea față de păcat, de cugetarea păcătoasă, moartea omului celui vechi. Sfântul Apostol Pavel ne spune: „*Omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului.*” (Romani 6, 6). Cu această moarte, zice Hristos, să ne luptăm să o biruim și noi.

Doamne, vino în ajutorul nostru în această luptă cu poftele trupești, cu desfătărilor lumii și cu egoismul din noi! Fiți biruitori, iubiți frați și surori în Domnul: „Îndrăzniți. Eu am biruit lumea.” (Ioan 16, 33), ne spune Hristos.

Drept-măritori creștini,

Trăiam o moarte vie înainte de Hristos, în fiecare zi murea o parte din viața noastră. Azi însă, prin Slăvita Sa Înviere, în fiecare zi trăim o clipă din veșnicie, cu fiecare clipă ne înveșnicim să fim în slava lui Hristos. De n-ar fi înviat Hristos, pământul ar fi rămas un ogor în care omul ar fi semănat oase. *De n-ar fi noapte, nu am ști să prețuim ziua, de n-ar fi durere, n-am prețui sănătatea, de n-ar fi fost Golgota, n-ar fi fost Înviere, de n-ar fi venit Hristos la mine, n-ar fi fost mântuire.* Femeile mironosițe găsesc piatra răsturnată: „Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la ușa mormântului?” (Marcu 16, 3) Dumnezeu își trimite Fiul în istorie. Hristos este Cel ce a răsturnat piatra poticnirii noastre în istorie: moartea, de care noi nu puteam trece pentru a ajunge în Casa Tatălui Ceresc.

Mântuitorul răstoarnă planurile lui Satan, cel ce voia să piardă bucuria lui Dumnezeu: omul.

Să trăim, iubiților, la acest Praznic dumnezeiesc, laudându-L pe Dumnezeu Care, din nemărginita Lui bunătate, S-a milostivit de noi, cei căzuți între tâlharii păcatelor și ai morții. Nu îngropați în desfătări lumești bucuria sfântă a Învierii lui Hristos. Nu vă îngropați viața în păcate și în fărădelegi: „*Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără aluat, căci Paștile nostru, Hristos, S-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim, nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al vicleșugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului.*” (I Corinteni 5, 7-8).

Îngerul le spune femeilor mironosițe: „*Nu vă însăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus.*” (Marcu 16, 6). Adevărat, nu în mormânt este Domnul nostru Iisus Hristos, ci de-a dreapta Tatălui. Hristos, spre dezamăgirea unora, n-a rămas în țara morții. Nu le urmați sfatul și învățătura celor care vă mai îndeamnă și azi să-L căutați pe Hristos în țara morților.

Femeile mironosițe se întorc de la mormântul „gol” cu inima și cu toată ființa lor pline de bucuria

Învierii. Nu o țin doar pentru ele, ci, din această bucurie, împărtășesc și Apostolilor. Să împărtășim și noi semenilor noștri această bucurie acum, când, în dangăt de clopot, ne vom îndrepta spre casele noastre. Împărtășiți-vă unii altora marea bucurie a Învierii lui Hristos, alăturați-vă femeilor purtătoare de mir, luați chip de mironosiță și veți dobândi bucuria mironosițelor.

Fraților, pornind de la cuvântul *Paște*, în ebraică, *pesach*, ce se tâlcuiește în limba română *trecere*, am putea spune că Iisus Hristos ar dori azi să treacă prin viața noastră. D o a m n e , rugăm-Te, nu ocoli inimile noastre! Doamne, cum oare Te vei apropia de mine, că sunt om păcătos? Nu-ți este teamă că o să Te sărut ca Iuda? Nu, Doamne! Iuda Iscarioteanul Îl sărută pe Hristos pe obraz și apoi își pune capăt zilelor: „*Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit, s-a căit (...) și aruncând arginții în templu, a plecat și, ducându-se, s-a spânzurat.*” (Matei 27, 3-5). Femeia păcătoasă Îi sărută picioarele lui Hristos și se mântuiește: „*Și iată, era în cetate o femeie păcătoasă și (...) a adus un alabastru cu mir. Și stând la spate, lângă picioarele Lui, plângând, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui și cu părul capului ei le ștergea. Și săruta picioarele Lui și le ungea cu mir.*” (Luca 7, 37-38). Vezi dar, iubite frate, tu ce fel de sărutare Îi dai lui Hristos? O femeie păcătoasă ne-a învățat ce daruri să-I aducem lui Hristos: mir de nard și lacrimi, mirul de nard al faptelor noastre și lacrimile pocăinței. Iuda, printr-un sărut, l-a tâlhărit viața lui Hristos și l-a trimis între tâlhari. L-a făcut tâlhar! Pentru Iuda, Hristos a fost un tâlhar, nu Lumina cea vie a lumii.

Doamne, dacă Te-am tâlhărit și eu prin faptele mele, iartă-mă!

Doamne, Iisuse Hristoase, Tu ești Fiul lui Dumnezeu, eu sunt tâlharul și strig către Tine: „*Pomenește-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta.*” (Luca 23, 42).

Fraților, Hristos, în Ghetsimani, este auzit de Apostoli grăind Rugăciunea cea mai presus de fire, având picături de sânge pe fața Sa: „*Iar El, fiind în chin de moarte, mai stăruitor Se ruga. Și sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge care picurau pe pământ.*” (Luca 22, 44). Pe Muntele Tabor, cei trei Apostoli, Petru, Iacov și Ioan, au văzut aceeași față, însă plină de lumină. În Ghetsimani, fața durerii

pricinuite de păcatele lumii, iar pe Tabor, fața luminii împărtășite cu Tatăl, spre bucuria Apostolilor.

Hristos este Paștele nostru, El nu ne-a trecut prin Marea Roșie, așa cum a trecut Moise cu poporul ales, ci ne-a trecut de la moarte la viață. Hristos a făcut din Crucea Sa o punte pe care ne-a trecut de la moarte la viața veșnică.

Iubiților, așa cum, în fiecare dimineață, soarele destramă pânza neagră a nopții, tot așa Hristos, Lumina cea vie a lumii, destramă lumea neagră a păcatului și a morții. Îi petrecem pe cei dragi ai noștri cu o lumânare, semn al învierii, și cu o pânză albă pe obraz, semn că trec în Ziua a opta, cea fără apus, fără sfârșit.

Constantin Brâncuși a sculptat neatinsul infinit și l-a făcut scară pentru eroii neamului, care au mers pe jos până au aflat începutul infinitului și rădăcinile neamului nostru românesc. Frați creștini, după vremuri de restriște au rămas femei văduve și copii orfani, oameni singuri, răniți, prin spitale, iar bunii credincioși au fost alături de ei în toate zilele, în singurătatea lor. Cei singuri plâng. Să fim și noi azi alături de cei singuri, să nu-i lăsăm să stea de vorbă doar cu umbra lor. Omul nu este o umbră neînsuflită, ci făptura pe care o iubește Dumnezeu și pentru care a trimis în lume pe Fiul Său, pentru izbăvirea ei din *umbra morții* (cf. Matei 4, 16). Dumnezeu nostru nu este un Dumnezeu al singurătății, ci al comuniunii în iubire. Să alungăm singurătatea și tristețea din viața semenilor noștri, împărtășindu-le bucuria Învierii lui Hristos. Iubiți frați și surori, care sunteți acum singuri, nu deznădăjduiți, Hristos este și cu voi!

Iubiți credincioși,

Rog pe Domnul nostru Iisus Hristos, Cel înviat din morți, să facă din noi ființe pascale, adică să ne ajute să trecem de la păcat la viață curată.

Prin Învierea lui Hristos, omul cel căzut în păcat a fost ridicat din moarte și a căzut în veșnicie.

Iubiți fii duhovnicești,

„*Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat*”, Căruia se cuvin toată lauda, cinstea și mărirea:

Hristos a înviat!

Rămâneți în iubirea cea mântuitoare a lui Hristos Cel Înviat.

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor,

† IOAN,
MITROPOLITUL BANATULUI

PROTOSINGHELUL CALISTRAT BOBU (15 martie 1900 – 10 mai 1975) DUHOVNIC IUBIT ȘI MĂRTURISITOR NEÎNFRICAT (I)

Pr. dr. Ionel Popescu
Arhim. dr. Casian Rușeț

Viață smerită și pocăință pilduitoare

Protosinghelul Calistrat (Constantin) Bobu s-a născut la 15 martie 1900, în cătunul Fetești, comuna Burdujeni, în județul Suceava, la granița românească cu Imperiul Austro-Ungar. A primit la botez numele Constantin, părinții săi Gheorghe-Vasile și Raveica fiind oameni credincioși, de profesie agricultori¹, apropiați de Biserică².

A frecventat cursurile Școlii de meserii din comuna Burdujeni, unde a absolvit 7 clase. Satisfăcea apoi stagiul militar în cadrul regimentului *Alexandru cel Bun* din Cernăuți.³ Părintele Calistrat cunoștea și limba germană, pe care și-a însușit-o, probabil, în perioada instruirii militare, făcută în Bucovina, în armata Imperiului Austro-Ungar.

În perioada petrecută în satul natal, tânărul Constantin Bobu a dus o viață cinstită, ocupându-se cu cismăria în zilele de lucru, iar în sărbătorile legale, foarte regulat venea la biserică din Fetești, când era acolo rândul, iar în sărbătorile când era rândul la bisericile din Grigorești și Siminicea, Domnia Sa era acolo prezent cu sora sa Paraschiva și cumnatul său Toader Lupu Niță și cu alți creștini bisericoși. A fost retras de petrecerile lumești. Nu știa de alcoolism, tabacism, sudalmi sau gâlcevism. La biserică stătea în timpul Sf. Slujbe foarte cu multă religiozitate. Cetea cărți cu conținut religios-moral și primea ca revistă religioasă „Duminica Ortodoxă”. Nu a fost întinat în vreo sectă religioasă, se arată în Certificatul eliberat de către preotul paroh al parohiei Siminicea Miclescu⁴.

¹ Arhiva Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a Timișoarei, (în continuare A.A.O.R.T), Dosar personal protos. Calistrat Bobu, Extras din registrul actelor de nou născuți al comunei Burdujeni, pe anul 1900, eliberat la 30 octombrie 1924.

² Arhiva Mănăstirii Sf. Ilie de la Izvor – Bocșa Vasiova (În continuare A.M.V.), Foaiă personală nr. 37, Registrul personalului mănăstirii (intrări-ieșiri, angajări, disciplinare) nr. 5 pentru perioada 1939-1953.

³ A.M.V, Foaiă personală nr. 37, Registrul personalului mănăstirii (intrări-ieșiri, angajări, disciplinare) nr. 5 pentru perioada 1939-1953;

⁴ A.A.O.R.T., Dosar personal protos. Calistrat Bobu, Certificat eliberat de parohia Siminicea Miclescu, nr. 25/18

Referințele bune ale preotului paroh din parohia Siminicea despre tânărul Constantin Gh. Bobu sunt confirmate și prin Certificatul eliberat de primăria comunei, în care se precizează că acesta s-a bucurat de bune purtări în societate, în tot timpul cât a stat în această comună, nelăsând nimic de dorit pe seama sa.⁵

Simțind chemarea către viața monahală, tânărul Constantin își îndreaptă pașii către Schitul Sihăstria Secului, astăzi Mănăstirea Sihăstria din județul Neamț. La 14 octombrie 1924 este închinoviat ca frate

decembrie 1924.

⁵ A.A.O.R.T, Certificatul primăriei Siminicea, nr. 50/1924.

începător⁶, intrând sub povățuirea duhovnicească a cunoscutului nevoitor, protosinghelul Ioanichie Moroi, egumenul schitului. *Aici tânărul Constantin a fost de la început cucerit de rânduiala frumoasă și de liniștea micului schit depărtat de lume. Alături de el se nevoiau și alți câțiva tineri, care vor ajunge mai apoi duhovnici și stareți renumiți: arhimandritul Dosoftei Morariu, ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, arhimandritul Cleopa Ilie și alții.*⁷ Rânduiala Schitului Sihăstria în această perioadă era următoarea: *participarea întregii obști la Utrenie și Sfânta Liturghie; cel care nu venea la biserică din lenevie, era pus a doua zi la post până seara; spovedania generală a călugărilor în fiecare vineri; împărțășania pentru schimonahi și bolnavi o dată pe săptămână, sâmbăta, iar pentru ceilalți la trei săptămâni; viața era întru totul de obște; nimeni nu avea voie să aibă ceva personal; îmbrăcămintea, chilia și cele de nevoie se dădeau de mănăstire; masa se servea luna, miercurea și vinerea o dată pe zi, la orele 3 după-amiaza, iar în celelalte zile de două ori pe zi, după tipicul Sfântului Sava; nimănui nu-i era îngăduit să mănânce la chilie, afară de cei bolnavi; la ascultare mergeau cu toții, împreună cu egumenul mănăstirii, și fiecare era dator să lucreze în tăcere, pentru a putea rosti rugăciunea lui Iisus; la chilie călugării citeau mai ales Psaltirea, Patericul și Viețile Sfinților, iar*

cele șapte laude și canonul nu le rămâneau niciodată nefăcute.⁸

După ce fratele Constantin a fost pus la aspră ispitire duhovnicească⁹ și a deprins rânduielele vieții monahale, părintele Ioanichie a decis să-l călugărească. La 6 decembrie 1929 este tuns în monahism primind numele Calistrat. La recomandarea consiliului duhovnicesc al Schitului Sihăstria, Părintele Calistrat este propus spre a fi hirotonit ierodiacon, iar apoi ieromonah. Cu binecuvântarea Mitropolitului Pimen Georgescu al Moldovei și Sucevei, la 20 iulie 1930 este hirotonit ierodiacon la Mănăstirea Neamț, de către episcopul Nicodim Munteanu, starețul mănăstirii. După ce își însușește practica liturgică în ascultarea de ierodiacon, la 2 februarie 1931 este hirotonit ieromonah pe seama Schitului Sihăstria, tot la Mănăstirea Neamț, de către episcopul Nicodim Munteanu, viitorul patriarh al României.¹⁰ Timp de 12 ani a slujit cu râvnă și evlavie la Schitul Sihăstria, folosindu-se de învățăturile și povățuirile părintelui său duhovnicesc protosinghelul Ioanichie Moroi, care spunea: *Părinților, să nu uitați niciodată aceste trei lucruri: să aveți frica lui Dumnezeu, să vă păziți mintea curată și să nu uitați pe „Doamne Iisuse”!*¹¹ Aceste cuvinte au fost puse la inimă de părintele Calistrat, păzindu-le ca pe un testament duhovnicesc.

⁶ A.M.V, Foaia personală nr. 37, Registrul personalului mănăstirii (intrări-ieșiri, angajări, disciplinare) nr. 5 pentru perioada 1939-1953..

⁷ Arhimandrit Ioanichie Bălan, *Chipuri de călugări îmbunătățiți*, vol. 2, Editura Mănăstirii Sihăstria, 2009, pp.374-375.

⁸ Arhim. Ioanichie Bălan, *Patericul Românesc*, Editura Mănăstirea Sihăstria, 2005, p. 550.

⁹ *Ibidem*, p. 551.

¹⁰ A.M.V, Foaia personală nr. 37, Registrul personalului mănăstirii (intrări-ieșiri, angajări, disciplinare) nr. 5 pentru perioada 1939-1953.

¹¹ Arhim. Ioanichie Bălan, *Patericul*, p. 553.

Vocația monahală a părintelui Calistrat Bobu se confirmă din documentele de arhivă, atât prin documentația elaborată de egumenul Ioanichie Moroi, cât și de starețul mănăstirii Secu, venerabilul ierom. Vichentie Mălău, care în repetate rânduri înaintează Mitropoliei din Iași dorința statornică a fratelui Constantin Bobu de a fi primit definitiv între frații acestei mănăstiri Secu, pentru a putea la timp îmbrăca schima monahală.¹² Aprecierea sa de către părinții duhovnicești ai mănăstirii a fost constantă, atât în ceea ce privește activitatea de frate și ascultarea ca meseriaș cizmar al mănăstirii¹³, dar mai ales ascultarea de slujitor, după anul 1930. Prețuirea de care s-a bucurat părintele Calistrat Bobu reiese din așezarea sa în registrele statistice pentru personalul Schitului Sihăstria la poziția a doua, după starețul Ioanichie Moroi, încadrat fiind cu ascultarea de Liturghisitor.¹⁴ Părintele arhimandrit Cleopa Ilie, care l-a cunoscut îndeaproape, și-l amintește cu evlavie: „Părintele Calistrat era omul rugăciunii și al sfatului. Era primul prezent la biserică. Stătea permanent în picioare ca să nu adoarmă, iar când îl apuca somnul, făcea închinăciuni. La strană cânta foarte frumos. Eu am stat un timp cu el în chilie și i-am fost ucenic, căci el m-a primit întâi în mănăstire. Pe mine mă puneă să citesc pravila, iar el făcea tot timpul metanii. Era fiul duhovnicesc al părintelui Ioanichie Moroi și se străduia să-i urmeze viața și nevoițele. Tot timpul se ruga cu epitrahilul pe piept. A fost un preot foarte bun.”¹⁵

În Registrul statistic pentru personalul din Schitul Sihăstria, respectiv Tablou nominal de părinții și frații Schitului Sihăstria județul Neamțu la 21 Iunie 1934, la poziția a doua în rubrica Observațiuni, apare mențiunea dispărut la 1 August 1934, plecat la stiliști.¹⁶ Tendința părintelui Calistrat Bobu de aderare la mișcarea stilistă, după îndreptarea Calendarului este menționată și în lucrarea *Ne vorbește părintele Cleopa, vol. 7*.¹⁷

¹² Arhiva Mitropoliei Moldovei și Bucovinei (în continuare A.M.M.B) Dosarul nr 272/1926, Constantin Gheorghe Bobu pentru călugărie, adresa nr. 6760/26 octombrie 1926, filă f.n.;

¹³ A.M.M.B Constantin Gheorghe Bobu pentru călugărie, adresa nr. 6759/28 octombrie 1926, filă f.n.

¹⁴ A se vedea Arhiva Mănăstirii Sihăstria (în continuare A.M.S.), Dosar nr. 9, *Relativ la primirea fraților în Monastire. Corespondența cu Sf. Mitropolie prin Sf. Monastire Neamțu. Tunderea în monahism-hirotonii-hiotesii-ordine și instrucțiuni de la Sf. Mitropolie: pentru decesul monahilor, etc; (1931-1939)*, p. fila 1.

¹⁵ Arhimandrit Ioanichie Bălan, *Chipuri de călugări*, 2, p. 375.

¹⁶ A.M.S, Dosar nr. 8, *Diferite modele de rapoarte și adrese informațiuni-tablouri nominale ale personalului Schitului Sihăstria – Registru statistici-matricol – cel provizoriu etc 1934-1946*.

¹⁷ *Ne vorbește părintele Cleopa, vol. 7*, Ediție îngrijită de Arhimandrit Ioanichie Bălan, Ediția a II-a, Editura Episcopiei Romanului, 2001, p. 127-129.

Referitor la această practică, regăsim că ieromonahul Calistrat Bobu părăsește Mănăstirea Sihăstria, în intervalul 1 august 1934- 2 octombrie 1936, interval în care nu mai se regăsește în registrul cu personal al scesteia. La data de 2 octombrie 1936 revine la schitul Sihăstria cu rugămintea de a fi reprimat:

Înalt Prea Sfințite Stăpâne,

Subsemnatul Eromonah Calistrat Bobu cu metania din Sf. Schit Sehăstria jud. Neamțu, tuns în monahism la anul 1929 D-bre 6, ear hirotonit ca preot la data de 2 F-reoare 1931: am greșit și am eșit din Schitul Sehăstria la 1 Aug. 934 între care timp nu am lucrat nimic din cele ale preoției, și am mers la stilul vechi, în cele din urmă dându-mi seama de cele botărâte de Sfântul Sinod cu îndreptarea Calendarului, am venit earăși la locul de metanie, cu smerite metanii Vă rog Înalt Prea Sfințite Stăpâne să bine Voiți a dispune să mi se aprobe reprimirea mea în Sf. Schitul Sehăstria obligându-mă a ținea semă de îndreptarea calendarului și a fi supus și acultător la cele ce se vor ordona de cei în drept.

Al Înalt Prea Sfinției Voastre supus ascultător.

2 Octombrie 1936

*Erom Calistrat Bobu*¹⁸

Cererea părintelui Calistrat a fost înaintată prin raportul starețului Ioanichie Moroi cu nr. 64/6 octombrie 1936:

... Alăturat de aciasta cu supusă smerenie înaintăm cererea Eromonah Calistrat Bobu, prin care să fie reprimat în Schitul Sehăstria de unde este tuns în monahism și hirotonit ca preot, sus numitul au plecat din Sehăstria pe ziua de 1 August 1934 lăsând în scris că se va rentoarece după un timp în bază acestui înscris noi nu lam raportat la Sf. Mitropolie așteptând din zi în zi în ultimul timp prezintându-se earăși la locul de metanie cu hotărârea dea se restabili definitiv și a respecta cele hotărâte de Sfântul Sinod.

*Cu supusă smerenie Vă rugăm P.S. Pr. Stareț să bine Voiți a mișloci la Î.P.S. Mitropolit pentru a ise aproba reprimirea în Schitul Sehăstria unde au vețuit timp de peste 10 ani și este și ctitor acestui Sf. Schit....*¹⁹

În răspunsul Mitropoliei Moldovei și Sucevei din data de 24 octombrie se consemnează: *Ieromonahul Calistrat Bobu, fost în acel schit până în 1934, când a*

¹⁸ A.M.S, Dosar nr. 3, *Relativ la primirea fraților în Monastire. Corespondența cu Sf. Mitropolie prin Sf. Monastire Neamțu. Tunderea în monahism-hirotonii-hiotesii-ordine și instrucțiuni de la Sf. Mitropolie: pentru decesul monahilor, etc..., concedii 1934-1935-1936*, copie după cerere, filă f.n.

¹⁹ A.M.S, Dosar nr. 3, *Relativ la primirea fraților în Monastire. Corespondența cu Sf. Mitropolie prin Sf. Monastire Neamțu. Tunderea în monahism-hirotonii-hiotesii-ordine și instrucțiuni de la Sf. Mitropolie: pentru decesul monahilor, etc..., concedii 1934-1935-1936*; Adresa nr. 64/6 octombrie 1936, filă f.n.

plecat la stiliști prin petiție înregistrată la Nr. 8.589, cere a fi reprimat în schit. Ne veți da lămuriri asupra situației și purtării lui cum și părerea dacă poate fi reprimat.²⁰ Confruntat, cel mai probabil cu unele curente care s-au opus îndreptării calendarului în Biserica Ortodoxă Română, părintele Calistrat Bobu, după o experiență scurtă, despre care nu se cunosc alte detalii, revine cu smerenie la ascultarea părintelui său duhovnicesc. Din acel moment și până la sfârșitul vieții sale a devenit un reper de ascultare față rânduiala și ierarhia bisericească, răspunzând cu responsabilitate chemării la orice slujire i-a fost încredințată.

Misionar în Banat

În anul 1943, atunci când România deja era implicată activ în cel de-al Doilea Război Mondial, într-o perioadă nesigură, în care oamenii erau speriați, mulți dintre ei fiind afectați de moartea rudelor de pe front, sau de alte lipsuri provocate de război, Părintele Calistrat este trimis preot misionar în Banat, ca să-i întărească în credință și în nădejde pe credincioșii bănățeni atât de greu încercați.

Urmare ordinului patriarhului Nicodim, protosinghelul Ioanichie Moroi, starețul mănăstirii

²⁰ A.M.S, Dosar nr. 3, *Relativ la primirea fraților în Monastire. Corespondența cu Sf. Mitropolie prin Sf. Monastire Neamțu. Tunderea în monahism-hirotonii-hirotessii-ordine și instrucțiuni de la Sf. Mitropolie: pentru decesul monahilor, etc..., concedii 1934-1935-1936*, Adresa nr. 8267/24 octombrie 1936, filă f.n.

Sihăstria a semnat un bilet de voie pentru ieromonahul Calistrat Bobu, pentru a pleca la mănăstirea Săraca. Din actul citat reiese că ieromonahul Calistrat Bobu, în perioada de viețuire la mănăstire, a *împlinit tot felul de ascultări. Tot timpul cât a viețuit în acel așezământ monahul s-a bucurat de o purtare destul de corectă, urmând regulat la biserică.*²¹ Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei al Aradului, fost secretar al Arhiepiscopiei Timișoarei, menționează că protosinghelul Calistrat Bobu era cunoscut tuturor pentru modul exemplar în care își împlinea virtutea ascultării: *el a făcut ascultare deplină – spune Înaltpreasfinția Sa – și unde a fost trimis, acolo a mers.*

La 27 iulie 1943, ieromonahul Glicherie Morariu, starețul mănăstirii Săraca, înainta un raport către episcopul Vasile Lazarescu, informându-l despre sosirea ieromonahilor Calistrat Bobu și Nectarie Pintilie, de la mănăstirea Sihăstria, cu aprobarea patriarhului Nicodim Munteanu. Din biletele de voie emise reiese *buna purtare a celor doi, pe timpul cât au viețuit la Sf. Schit Sihăstria*²². Acest raport este însoțit de scrisoarea ieromonahului Paisie Olaru de la mănăstirea respectivă, către episcopul Vasile Lazarescu, care confirma că ambii monahi, Calistrat Bobu și Nectarie Pintilie, *sunt din Sf. Sihăstrie Secu, jud. Neamț, cunoscuți nouă personal, ca oameni și adevărați Călugări, având viață de sihaștri [...]. Afară de aceasta, îmi este cunoscut și mie personal că adevărații călugări ce doresc să ajute Sf. Noastră Mănăstire, prin munca și slujbele lor în cele sfinte, ar deveni podoaba vieții monahale din această Sf. Episcopie ...*²³

Consiliul Eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei a aprobat, în principiu, viețuirea celor doi ieromonahi la mănăstirea Săraca și a hotărât să fie cerută binecuvântarea patriarhului Nicodim pentru venirea lor, precum și să se solicite salarizarea lor de la bugetul de stat²⁴.

În perioada 30 iulie 1943-30 noiembrie 1943, episcopul Vasile Lazarescu a efectuat un schimb de acte cu patriarhul Nicodim Munteanu referitor la cei doi ieromonahi care au primit aprobare de a veni la mănăstirea Săraca²⁵. Ascultarea principală a celor doi ieromonahi era de a săvârși sfintele slujbe, pentru *credincioșii care vin pentru alinarea suferințelor*, se arată într-un raport al stăreției către

²¹ A.A.O.R.T., Dosar personal protos. Calistrat Bobu, nr.81/ 16 iunie 1943.

²² A.A.O.R.T., actul nr. 64/27 iulie 1943.

²³ A.A.O.R.T., actul nr.39/21 iunie 1943.

²⁴ A.A.O.R.T., actul nr. 785/30 iunie 1943.

²⁵ A se vedea: Sfânta Mitropolie a Ungro-Vlahiei, Arhiepiscopia Bucureștilor, Dos. nr.2/1941, diferite cereri ale părinților și fraților din mănăstirea Neamț; Dos. nr.14/1939-1940, corespondența diferită cu schitul Sihăstria.

mitropolitul Lazarescu²⁶. Uneori se mai întâmpla, însă, ca și ieromonahii să fie solicitați la efectuarea unor activități administrativ-gospodărești, nu numai în zilele lucrătoare ci și duminica. Întrucât la lucrările prestate în zi de duminică participau și mireni, care nu aveau, totdeauna, un limbaj potrivit sfințeniei locului, ieromonahii Calistrat și Nectarie l-au atenționat pe stareț că acest lucru *produce o sminteală mare*, mai ales că oamenii vin din împrejurimi și văzând că se lucrează duminica, *au început a ne critica*.²⁷

La data de 1 septembrie 1943, ieromonahul Calistrat Bobu a fost încadrat pe postul bugetat de cântăreț bisericesc la mănăstirea Săraca²⁸ (repetatele demersuri făcute la Ministerul Cultelor pentru acordarea salarizării de la stat celor doi ieromonahi rămânând nerezolvate), iar de la 5 septembrie 1944 a fost detașat pe postul de duhovnic la mănăstirea Partoș²⁹.

În anul 1945, cu binecuvântarea Episcopului Vasile Lazarescu al Timișoarei, părintele Calistrat Bobu reușește să pună bazele unei noi așezări monahale la Schitul de maici Timișeni, care aparținea de Mănăstirea Partoș, *personalul bisericesc de la această așezare monahicească având îndatorirea să-i arate tot respectul și toată supunerea cuvenită*.³⁰ Cu această ocazie este hirotosit duhovnic, spre a putea șpovedi maicile mănăstirii și credincioșii din zonă. În scurt timp părintele Calistrat devine un duhovnic cunoscut, căutat de monahi și credincioși, cunoscut pentru slujirea și cuvântările sale, reușind să întoarcă multe suflete pe calea mântuirii. Pentru activitatea sa duhovnicească deosebită, la 15 iunie 1948, Mitropolitul Vasile Lăzărescu al Banatului îl hirotesește protosinghel,³¹ prin aceasta recunoscându-i-se contribuția pe care a avut-o la organizarea vieții monahale din Arhiepiscopia Timișoarei. În această perioadă a avut legături duhovnicești intense cu Mănăstirile Săraca și Partoș. Din păcate, Ministerul Cultelor nu și-a onorat obligațiile de a-i acorda salariul cuvenit, vrednicul monah rămânând fără retribuție o perioadă de trei luni³².

După desființarea Episcopiei Caransebeșului, în anul 1949 și alipirea ei la Arhiepiscopia Timișoarei, protosinghelul Calistrat Bobu este transferat, în data de 26 mai 1949, la Mănăstirea Sf. Ilie de la Izvor – Bocșa Vasiova, cu aprobarea mitropolitului Vasile

Lazarescu, ascultarea sa fiind aceea de a ridica o chilie cu mijloace personale.³³ La 1 iunie 1955 este transferat, pentru scurtă vreme, la mănăstirea Timișeni³⁴, după care revine la mănăstirea Vasiova, unde slujește până în anul 1975, când drumul părintelui pe pământ se apropie de sfârșit. A trecut la cele veșnice la data 10 mai 1975, în Sâmbăta Luminată, fiind îngropat în apropierea altarului bisericii Mănăstirii Vasiova, acolo unde slujise peste 25 de ani: *Boala i s-a agravat și, la insistențele obștii, a fost internat în spital. A fost operat, rănile de la picioare i s-au mai închis, dar a avut o criză de inimă. În același timp a avut și o oarecare descoperire, pe care n-a arătat-o celorlalți, dar a cerut să fie dus îndată la mănăstire, spunând că are o presimțire și că, dacă se va face bine, va veni înapoi. Deci pe data de 10³⁵ mai 1975, în sâmbăta Săptămânii Luminate, părintele a fost adus cu ambulanța la Mănăstirea Vasiova de doctorul care îl îngrijea. Acesta din urmă, profund marcat de cuvintele și viața părintelui pe care îl cunoscuse în spital, se hotărâse să se facă monah. Dobândise o foarte mare evlavie față de părintele și mai târziu avea să spună: „Am îngrijit un sfânt”.*

Ajuns la mănăstire și intrând în chilie, părintele Calistrat a vorbit cu toți, a stat în picioare, a zâmbit, a ciocnit ouă roșii cu cei care erau de față și i-a binecuvântat. După ce doctorul a plecat, părintele s-a îmbrăcat și a chemat pe preotul slujitor să-i facă o dezlegare. Când acesta a venit și a început să-i citească o rugăciune pentru sănătate, părintele Calistrat l-a întrerupt, zicând: „Nu, citește dezlegarea!” În timp ce preotul citea, părintele Calistrat s-a așezat cu fața spre răsărit, a răsuflet de trei ori și s-a stins ușor ca o lumânare, trecând din praznic în praznic.

*Astfel s-a săvârșit acest părinte sfânt, spre durerea maicilor ce îl avuseseră ca un tată adevărat, care cu smerenia și povățuirile sale a ținut mănăstirea în multă dragoste și înțelegere. La două zile după aceasta trupul i-a fost înmormântat cu cinstea cuvenită, lângă altarul bisericii mănăstirești, printre slujitorii care l-au condus pe ultimul drum fiind și ieroschimonahul Ioil Gheorghiu, împreună-nevoitorul său din tinerețe de la Mănăstirea Sihăstria.*³⁶

²⁶ A.A.O.R.T, actul mănăstirii Săraca, nr.48/30 iunie 1943.

²⁷ A.A.O.R.T, actul mănăstirii Săraca, nr.48/30 iunie 1943.

²⁸ A.A.O.R.T., Dos. personal, actul nr.4079/1943.

²⁹ A.A.O.R.T, actul nr.4181/1944.

³⁰ Arhim. Ioanichie Bălan, *Patericul*, p. 650.

³¹ A.M.V, Foaia personală nr. 37, Registrul personalului mănăstirii (intrări-ieșiri, angajări, disciplinare) nr. 5 pentru perioada 1939-1953.

³² A.A.O.R.T, actul nr.611/8 februarie 1947.

³³ A.A.O.R.T, actul nr.3148/10 iunie 1952.

³⁴ A.A.O.R.T, actul nr.3861/1955.

³⁵ Pascalia ortodoxă notează data de prăznuire a Învierii Domnului pentru 4 mai 1975;

³⁶ Arhimandrit Ioanichie Bălan, *Chipuri de călugări*, pp.378-379;

AZI, ÎN ZI DE JOIA MARE

Azi, în zi de Joia Mare
Te întreb așa și eu:
Oare, numai Iuda oare
L-a vândut pe Dumnezeu?

Și mi-am întrebat amicii,
Să-mi spună părerea lor:
Oare numai ucenicii
L-au trădat pe Învățător...?

Iar când au cântat cocoșii
Petru s-a și lepădat...
Noi pungașii și fricoșii
Suntem mai de lăudat?

Hai răspunde, de ce taci...?
Te întreb pe tine iară:
Astă seară tu ce faci,
Mergi la Denie deseară...?

Să nu-mi spui că stai acasă,
Și că nu-ți dai toată truda,
Că ai treabă, că nu-ți pasă...
Atunci ești mai rău ca Iuda...

Fiindcă astăzi se cuvine
Să avem în Joia Mare
Pocăința și suspine,
Să vărsăm lacrimi amare...

Să stăm blânzi ca niște miei
Și să ne rugăm smerit...
Căci și noi suntem acei'
Ce pe Domnu' am răstignit.

Astăzi, e durere multă,
Ieși din umbra îndoielii...
Mergi la Denie și-ascultă
Cele 12 Evanghelii.

Sorin Dragoș Butucel

SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII

Aprilie nou - și e sărbătoare -
Se-adună creștinii în noapte divină ,
Cu suflet curat și frunte senină ,
Cinstind ÎNVIEREA purtând lumânare .

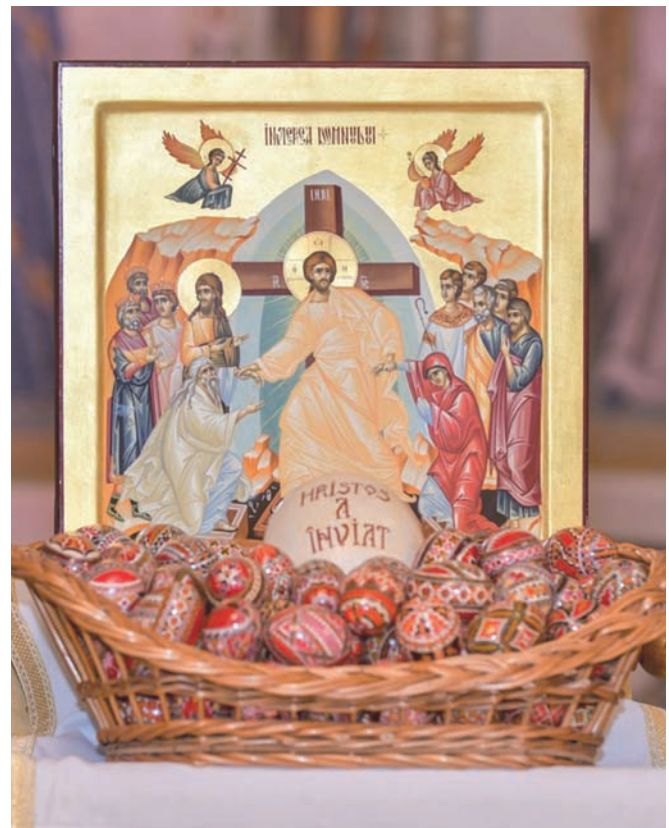
Și preotul cântă . Spre Lumea de Sus ,
Glasul mulțimii se-nalță curat -
Se-aude sub cer - "HRISTOS A-NVIAT !" -
Cântul ne leagă pe toți de IISUS.

"HRISTOS A-NVIAT !" - ce veste divină -
Ard lumânări și oamenii cântă -
E noapte cu stele ,curată și sfântă ,
Cer și pământ adună lumină .

Cinstim ca și când acum am aflat -
Noaptea-NVIERII ne face să fim
Mai buni ,mai curați și să ne iubim ,
Putând înțelege - "HRISTOS A-NVIAT !"

Cinstim ÎNVIEREA purtând lumânare ,
Cu suflet curat și frunte senină -
Se-adună creștinii în noapte divină -
Aprilie nou - și e sărbătoare.

Teona Scopos

PĂRINTELE PAMFIL-MITROFAN RADU S-A MUTAT LA CELE VEȘNICE

În data de 8 martie 2023, părintele pensionar Pamfil-Mitrofan Radu s-a mutat la ceruri. Părintele Pamfil-Mitrofan Radu s-a născut în 4 iulie 1956 la Timișoara, din părinții Alexandru și Maria. Este absolvent al Seminarului Teologic din Caransebeș, promoția 1976, și al Institutului Teologic de Grad Universitar din Sibiu, promoția 1980.

În anul 1975 se căsătorește cu doamna Maria, și din căsnicia lor se nasc doi copii, Laurențiu-Martinian și Emanuela-Paula. Activitatea preoțească o începe la parohia Zolt, protopopiatul Făget, din anul 1976 până în anul 1984, când se transferă la parohia Bara, protopopiatul Lugoj, unde activează până în anul 2003. Din anul 2003 este numit preot de caritate la *Centrul de Recuperare și Reabilitare Psihiatrică din Găvojdia*, unde începe marele proiect de suflet, construirea biseriței din incinta centrului, de unde se pensionează la 7 iunie 2021. Având pe umeri această sarcină, de a construi biserica din incinta centrului, în data de 6 noiembrie 2003, este pusă piatra de temelie de către Preasfințitul Părinte Lucian Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, iar în anul 2005, tot într-o zi de 6 noiembrie, are loc târnosirea bisericii tot de către Preasfinția Sa.

În anul 2007, la 27 mai, (a doua zi de Rusalii) are loc sfințirea picturii de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, o încununare a muncii depuse de părintele în aceasta instituție.

Părintele a fost și absolvent al Facultății de Drept din cadrul Universității Drăgan din Lugoj, promoția 1997.

Părintele Pamfil a fost un preot cu o conștiință a slujirii deosebită, fiind îndrăgit și urmat de foarte mulți fii sufletești, emanând prin lucrarea preoției duhul dragostei față de cele sfinte tuturor celor care îl vedeau slujind sau predicând cuvântul lui Hristos.

Slujba înmormântării a avut loc la biserica din incinta *Centrului de Recuperare și Reabilitare Psihiatrică din Găvojdia*, sâmbătă 11 martie, ora 12:00, iar trupul a fost înmormântat în cimitirul de pe strada Făgetului din Lugoj.

ÎN VECI SĂ FIE POMENIREA LUI!

PREOTUL PENSIONAR ADAM RUGACI A TRECUT LA DOMNUL

În 10 martie 2023, la vârsta de 73 de ani, a trecut la cele veșnice preotul pensionar Adam Rugaci, care a slujit la parohiile Valeapai,

Gătaia și Șemlacu Mare din protopopiatul Deta. Născut în 10 martie 1950, în familia preotului Ilie Rugaci, a urmat cursurile Seminarului Teologic din Caransebeș între anii 1965-1970, unde și-a început formarea teologică sub îndrumarea

unor cunoscuți dascăli de teologie din aceea vreme, completându-și pregătirea și formarea preoțească la Institutului Teologic de Grad Universitar din Sibiu între anii 1970-1976, învățând tainele Teologiei de la regreții dascăli ai Institutului.

După absolvirea studiilor teologice și susținerea examenului de licență, tânărul teolog Adam Rugaci a fost hirotonit în treapta preoției pe seama parohiei Valeapai, unde a slujit sfântul altar timp de 16 ani, contribuind activ la dezvoltarea muzicii corale la nivelul parohiei. Primul an de după Revoluția din 1989, l-a găsit pe părintele Adam Rugaci paroh la biserica *Învierea Domnului* din parohia

Gătaia, protopopiatul Deta. La parohia Gătaia, între anii 1995-1996, preotul Adam Rugaci s-a îngrijit de renovarea bisericii parohiale și de restaurarea picturii.

Pentru destoinicia arătată a fost hirotesit iconom și apoi iconom-stavrofor. A fost ales membru în Adunarea eparhială a Arhiepiscopiei Timișoarei, în perioada 2003-2007, și președinte al Consistoriului eparhial, între anii 2013-2015.

Tot la parohia Gătaia a organizat și condus corul *Doina* din Gătaia, căruia i-a dedicat monografia *Corul „Doina” din Gătaia (1936-2006)*, apărută la editura Waldpress, Timișoara, în anul 2006. A fost și profesor de Limba Latină, Religie și Muzică la Liceul Teoretic din Gătaia, ocupându-se

totodată și de organizarea și dirijarea formației corale a liceului. Corul *Doina*, dirijat de preotul Adam Rugaci, a participat la diverse concursuri și recitaluri locale și județene și a dat răspunsurile liturgice la liturghiile arhieresti săvârșite în zona protopopiatului Deta. Părintele Adam Rugaci a avut și preocupări culturale și a colaborat cu diverse materiale religioase la apariția a două reviste locale, *Curierul de Gătaia* și *Jurnalul de Gătaia* care au apărut după anul 1990. În incinta *Spitalului de Psihiatrie din Gătaia* a fost amenajată o capelă cu hramul *Sfinții Doctori fără de arginți Cosma și Damian*, al cărui prim slujitor a fost preotul Adam Rugaci.

DUMNEZEU SĂ-L ODIHNEASCĂ CU DREPTII SĂI!

PREOTUL PENSIONAR DUMITRU JURCĂU S-A MUTAT LA DOMNUL

Joi, 23 martie, a părăsit această lume, încredințându-se Celui pe care L-a slujit o viață, în faptă și cuvânt, lui Hristos, Arhiereul veșnic.

Părintele Dumitru Jurcău s-a născut la data de 15.02.1932 în localitatea Revetiș, județul Arad, fiind al treilea copil al părinților Lazăr și Ana, de profesie agricultori. Familia a fost binecuvântată de Dumnezeu cu zece copii, dintre care numai opt au trăit. Părintele Dumitru, după școala elementară din comună, a urmat Liceul Industrial din Arad, pe care l-a absolvit în anul 1952. Având o școală tehnică la bază, a dorit să urmeze o facultate tehnică. A fost respins la înscrierea la Politehnica Timișoara, de către statul comunist, pe motiv că părinții lui aveau o batoză, fiind declarați chiaburi. Întrucât, în familie a fost cultivată dragostea de Dumnezeu la îndemnul preotului din sat, părintele Dumitru Jurcău s-a înscris la Facultatea de Teologie din Sibiu (1952-1956). Pentru a se întreține, în anul școlar 1956-1957 a funcționat ca profesor la Școala Gimnazială din comuna Dezna, județul Arad, unde

a rămas în amintirea localnicilor că profesorul de matematică este și teolog.

Se căsătorește în anul 1957 cu Viorica și este hirotonit preot, pe seama parohiei Dezna, de către episcopul Andrei Mageru, al Aradului. Ulterior este transferat la parohia Bârsa. Râvna părintelui de a sluji în faptă și în cuvânt, predicile și catehezele rostite cu consecvență, prezența în număr mare a credincioșilor la biserică nu au fost „pe placul” autorităților de atunci. Părintele Dumitru a fost interogat de securitatea comunistă și i s-a atras atenția că „nu va mai mânca pâine din preoție”, dacă va continua cu același zel.

În comuna Bârsa, neavând casă parohială, părintele și doamna preoteasă au fost nevoiți să locuiască în chirie, într-o casă modestă, lipsită de confort, pusă la dispoziție de un credincios al parohiei. În această perioadă, familia a fost binecuvântată cu doi copii. Deși părintele s-a preocupat să strângă fonduri necesare ridicării unei case parohiale, autoritățile locale au refuzat eliberarea autorizației de construcție, așa încât cu banii adunați a fost reparată biserica parohială.

Deoarece regimul totalitar ateu din acei ani a îngădit accesul copiilor de preoți la licee și facultăți, pentru a reuși să-și întrețină familia și să ofere un viitor copiilor, părintele Dumitru a susținut examenul de admitere la Universitatea Politehnica din Timișoara, Facultatea de Mecanică, și fiind declarat admis, a urmat cursurile acesteia în perioada 1961-1966. După absolvire se angajează ca inginer la CFR Timișoara și profesor la Liceul CFR.

În această perioadă, părintele Dumitru nu se desparte de biserică, fiind ales membru în Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Timișoarei și Caransebeșului, mai multe mandate, precum și în Adunarea Națională Bisericească, un mandat. Tot în această perioadă de timp, părintele Dumitru Jurcău slujește „pe ascuns”, suplinind diverse parohii rămase vacante, din încredințarea vrednicului de pomenire, Părintele Mitropolit Nicolae, al Banatului.

După Revoluția din decembrie 1989, părintele Dumitru Jurcău a slujit fără întrerupere în duminici și sărbători la parohia Timișoara Viile Fabric, apoi ca preot paroh la Covaci, unde a construit biserica parohială, pe care a și pictat-o.

Pentru strădania depusă alături de credincioșii încredințați, a fost hirotesit iconom stavrofor, de către Mitropolitul Nicolae al Banatului.

Ajuns la vârsta de 70 de ani, părintele este îmbisericit pe seama parohiei Timișoara Viile Fabric, acolo unde a locuit cu familia și unde a slujit până de curând.

Slujba de înmormântarea a avut loc în biserica parohială, duminică, 26 martie a.c., de la ora 13:00, după săvârșirea Sfintei Liturghii, apoi sicriul a fost depus în cavoul familiei din cimitirul parohiei Covaci, acolo unde odihnește și preoteasa Viorica Jurcău, trecută la Domnul în anul 2021.

POMENIREA LUI SĂ FIE DIN NEAM ÎN NEAM!

PĂRINTELE PAVEL POPA A PLECAT SĂ SLUJEASCĂ ÎN CERURI

În ziua Sâmbetei Mari, la 15 aprilie a. c., preotul pensionar Pavel Popa, fost paroh al Parohiei Căpăt, a plecat spre Împărăția lui Dumnezeu.

Părintele Pavel Popa s-a născut la 10 decembrie 1955 în localitatea Mănerău, Județul Arad, din părinții Pavel și Floare Popa. A absolvit școala primară în satul Mănerău între anii 1962-1966. Școala gimnazială (clasele V-VIII), a absolvit-o la Bocsig în perioada 1966-1970. Între anii 1970-1975 urmează cursurile Seminarului Teologic din Caransebeș, apoi între anii 1975-1980 urmează cursurile Institutului de Grad Universitar din Sibiu. În anul 1980 se căsătorește cu Livia Vuc din Buzad, județul Timiș, și în același an este hirotonit preot de către mitropolitul Nicolae Corneanu.

Prima parohie în care a slujit a fost Pietriș, Județul Arad, în anul 1980-1981. A doua parohie a fost Agrișul Mare, comuna Târnova, Județul Arad, în anul 1982. Din anul 1983 până în anul 2000 a slujit în parohia Buzad, județul Timiș. În anul 2000 este numit preot la Penitenciarul din Timișoara, unde slujește până în anul 2003, timp în care este ridicată biserica din incinta penitenciarului. Între anii 2003-2008 slujește din nou la Parohia Buzad.

Din anul 2008 până la 1 octombrie 2021, când a ieșit la pensie, părintele Pavel a slujit cu drag în Parohia Căpăt, Protopopiatul Lugoj.

Părintele Pavel Popa, de-a lungul slujirii sale preoțești a făcut dovada unei conduite preoțești și familiale pilduitoare. El s-a remarcat prin dragostea și simțul de jefelnicie față de credincioșii încredințați și față de toți cei care l-au cunoscut și prețuit pentru bunătatea și dărnicia sa. În urma unei grele suferințe, preotul Pavel Popa a plecat la Domnul, fiind regretat de toți preoții și credincioșii pe care i-a păstorit cu dăruire și care-i vor păstra amintirea vieții sale cu drag.

Slujba înmormântării părintelui Pavel Popa a avut loc joi, 20 aprilie, ora 13.00, în biserica ortodoxă din localitatea Mănerău, Județul Arad.

DUMNEZEU SĂ AȘEZE SUFLETUL LUI ÎN CETELE PREOȚILOR SLUJITORI ÎN CERURI!

CASĂ NOUĂ PENTRU UN CREDINCIOS VÂRSTNIC

În Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice, Părintele Mitropolit Ioan al Banatului s-a îngrijit de ridicarea unei case noi pentru un credincios din localitatea Grăniceri, comuna Foeni, Protopopiatul Deta.

Vizitând localitatea respectivă, Înaltpreasfinția Sa a constatat că o casă aflată la marginea satului, lângă granița României cu Serbia, se află în pericol de prăbușire, fiind susținută doar de suporturi de lemn amplasați sub acoperiș. Din cauza greutatei acoperișului, ușile și ferestrele casei nu se mai puteau închide, condițiile de locuit fiind, așadar, nu doar improprii, ci și periculoase pentru viața locatarului. Contactat de Părintele Mitropolit, credinciosul care locuiește singur în acea casă, a arătat că este urmaș al unei familii cu 11 copii, se află în imposibilitatea de a-și reabilita locuința și nu are nicio sursă de venit. Luând cunoștință de această situație gravă, Înaltpreasfinția Sa a hotărât că este necesară construirea unei noi case și imediat a luat măsuri pentru începerea lucrărilor, casa fiind construită în doar 3 zile.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan s-a îngrijit, totodată, de înzestrarea casei cu obiectele de uz casnic necesare și a plătit la punctul alimentar din localitate suma necesară aprovizionării cu alimente a aceluși credincios vârstnic și bolnav, pentru o lungă perioadă de timp.

Acțiunea filantropică derulată de către Părintele Mitropolit Ioan, împreună cu credincioși făcători de bine, se înscrie în șirul lung al faptelor de milostenie săvârșite de Chiriarh de-a lungul anilor și constituie un exemplu demn de urmat, mai ales în această perioadă a Postului Învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

EVENIMENT SOCIAL – CARITABIL LA LUGOJ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan Mitropolitul Banatului, Parohia Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj, în colaborare cu Asociația Centrul Ortodox și Centrul de Zi pentru Copii „Sf. Nicolae” din Lugoj, aflate sub coordonarea Preacucernicului părinte Cristian Cerbu, au organizat în ziua de marți, 4 aprilie a.c., o acțiune social – caritabilă prin intermediul căreia au fost sprijinite peste 150 de familii nevoiașe din orașul Lugoj și din localitățile limitrofe.

În acest eveniment au fost implicate și instituțiile municipiului, Protopopiatul Ortodox Român Lugoj

reprezentat de Preaonoratul Părinte Ionuț Furdean, Poliția Municipiului Lugoj reprezentată de domnul cms. Cristian Gârbovan, Detașamentul 6 de Jandarmi din cadrul Inspectoratului Județean al Jandarmeriei Timiș reprezentat de domnul Florin Toma, precum și Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă „Alexandru Roșca” reprezentat de doamna director Viorica Paraschivu. O implicare aparte a venit din partea Restaurantului „Domacris” prin familia Grecu Călin și Radmila, din partea Asociației „Gătești și Dăruiești” reprezentată de „Bucătăria lui Paul” care, prin voluntarii săi, au pregătit porțiile cu hrană caldă pentru cei săraci.

Au fost distribuite, în jur de 150 pachete cu alimente de bază și 150 de pachete cu dulciuri, la care

s-au adăugat peste 200 de porții cu hrană caldă. Pe lângă familiile nevoiașe care au beneficiat de sprijinul organizatorilor, o atenție sporită a fost acordată și bătrânilor fără aparținători.

La încheierea evenimentului, Preacucernicul părinte Cristian Cerbu a adresat alese mulțumiri tuturor celor implicați, în special Preaonoratului Părinte Ioan Cerbu, în calitate de preot paroh al parohiei „Adormirea Maicii Domnului”, Preacuernicului Părinte Ion Last, preot coslujitor, precum și tuturor credincioșilor care au contribuit și susținut financiar acest eveniment caritabil.

SPRIJINUL MITROPOLITULUI BANATULUI PENTRU SPITALUL JUDEȚEAN DE URGENȚĂ DIN REȘIȚA

În perioada premergătoare sfintelor sărbători de Paști, grija Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan s-a îndreptat spre

Spitalul Județean de Urgență Reșița. În acest sens, unitatea medicală din județul Caraș-Severin, a beneficiat de o donație constând din câteva paturi speciale noi, destinate Secției de Neonatologie. Donația a fost foarte bine primită, întrucât paturile existente în dotarea spitalului nu mai corespundeau standardelor de calitate,

fiind necesară înlocuirea lor cu unele dotate corespunzător. Luând cunoștință de această situație, Părintele Mitropolit Ioan s-a îngrijit ca Spitalul de Urgență din Reșița să primească 16 paturi speciale necesare nou născuților.

Reamintim contribuția Înaltpreasfinției Sale la repararea acoperișului unuia din pavilioanele spitalului reșițean. Așadar, Chiriarhul Banatului poartă grijă nu doar unităților medicale din județul Timiș, ci și celor din Banatul de munte, confruntate cu lipsa echipamentelor și a altor materiale igienico-sanitare.

Centrul eparhial, cu binecuvântarea Înaltpreasfinției Sale, va continua să desfășoare și alte activități filantropice, în spitalele și așezămintele sociale din eparhie, iar sectorul nostru social-filantropic întreprinde, în continuare acțiuni de ajutorare a credincioșilor vulnerabili din punct de vedere material, a așezămintelor pentru copii și vârstnici și a unităților spitalicești.

TRENINGURI PENTRU COPIII CU POSIBILITĂȚI MATERIALE REDUSE DIN PAROHIA TIMIȘOARA DACIA

În vinerea dinaintea Duminicii Floriilor cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan Mitropolitul Banatului la finalul slujbei

de seară în Parohia Dacia din Timișoara a avut loc o acțiune social-caritativă prin care 100 de tineri cu posibilități materiale reduse au primit treninguri

noi din partea parohiei. Menționăm că și această acțiune face parte din programul de activități sociale pe care parohia Dacia le desfășoară an de an în preajma marilor sărbători ale Bisericii noastre, și nu numai, întrucât săptămânal sunt sprijiniți cei cu dificultăți într-o formă sau alta.

Dacă la început de an școlar 100 de tineri au primit un ghiozdan complet echipat cu rechizitele necesare, iar de sărbătoarea Sf. Ierarh Nicolae, au fost oferite 100 de perechi de ghete cu spijinul aceluiași oameni de bine din parohie, acum s-au pregătit 100 de treninguri de diferite culori și mărimi de la vârsta de 8 ani și până la vârsta de 14 ani, pentru băieți și fete, ca în această primăvară să li se poată oferi un mic dar în pragul mării sărbători a Învierii Domnului. Tot cu acest prilej s-au oferit copiilor și 100 de pungi cu dulciuri în diferite figurine specifice acestei perioade.

Precizăm că Parohia Dacia din Timișoara are o preocupare constantă pentru ajutorarea celor cu posibilități materiale reduse, fiind mereu implicată în cercetarea celor săraci prin asistenții sociali ai parohiei, dar și prin voluntarii ce se mobilizează cu mult entuziasm.

PAROHIA FÂRDEA, ALĂTURI DE DOI COPII, GREU ÎNCERCAȚI DIN JUDEȚUL TIMIȘ

Dănuț și Emanuel Linginari, sunt numele da doi tineri minunați din parohia Fârdea, județul Timiș, pe care soarta i-a încercat mult prea mult pentru vârsta lor: 18 și 21 de ani.

Deși proveneau dintr-o familie de oameni foarte harnici și gospodari, veniturile erau modeste, iar copiii, în vacanțe și în timpul liber, munceau ca zilieri, pentru a ajuta la întreținerea gospodăriei. Cu toate

acestea, cei doi tineri au avut și rezultate foarte bune la școală, chiar la Evaluarea Națională, obținând note peste 8,50.

Din păcate, necazurile s-au abătut asupra familiei, părinții divorțând, iar mama fiind nevoită să aibă grijă, mai mult ea, decât de cei doi copii minori. Tatăl lor a făcut un accident vascular, fapt care l-a împiedicat să mai muncească la fel de mult și să-i mai ajute financiar. Peste puțin timp, mama lor se îmbolnăvește de cancer, boală despre care află abia când este în fază terminală, dar muncește până la epuizare, fiind cu gândul doar la copilașii ei. În data de 25 noiembrie 2022 mama lor moare, iar copiii rămân în grija mătușii lor, sora mamei, care moare și ea, în urmă cu o lună, tot din cauza cancerului. Efectiv, în urma acestor evenimente neplăcute, copiii au ramas fără niciun sprijin. Au muncit amândoi pentru a se întreține, iar cel mic, care în ziua înmormântării mamei lui a împlinit 18 ani, este la liceu și în timpul liber lucrează.

Când toți credeam că timpul va mai estompa suferința acestor copii, în dimineața zilei de 24 martie, la ora 4 dimineața, a izbucnit un incendiu virulent la casa lor, care a fost mistuită de flăcări, aproape în totalitate. Este peste puțină să putem înțelege câtă suferință mai pot duce acești copii! Vineri, cu privirea pierdută, căutau în jur pe cineva care să le aline suferința. Dar mama și tata nu erau, erau doar străini care au sărit în ajutorul lor, trimiși

de către bunul Dumnezeu. Credința lor a fost greu încercată, dar ei nu au căzut în deznădejde! Urcați pe acoperișul casei și plini de funingine, au lucrat toată ziua și au postit, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate.

Ziua, toate autoritățile locale, dar și credincioșii parohiei, s-au mobilizat pentru a curăța molozul lăsat în urma stingerii incendiului și pentru a putea începe

repararea casei. La lăsatul serii s-a constatat că nu se mai putea reface nimic, casa fiind din văiuță și lemn, iar apa a transformat pereții în lut.

Sâmbătă dimineața, împreună cu doamna primar Dobrea Violeta Rovena, am luat hotărârea de a dărâma ce a mai rămas și de a le construi copiilor o nouă casă, care să reprezinte un nou început pentru ei. Din acea zi, am început o amplă campanie de promovare a acestui caz, pentru a putea obține donații, constând în materiale de construcții sau bani. Dumnezeu cel Atotputernic a lucrat în inimile credincioșilor și oameni din toate părțile, dar și reprezentanți ai parohiilor din Protopopiatele Lugoj și Faget, au sărit în ajutorul copiilor. Din acel moment, pe chipurile lor s-a observat o urmă de speranță, iar un zâmbet inocent și-a făcut loc în colțul gurii.

Drama acestor copiii este un examen pentru noi, toți cei care ne numim creștini, un examen pe care Dumnezeu ne îndeamnă să-l promovăm în această perioadă din Postul Sfințelor Paști, o perioadă în care postul de hrană trebuie să fie completat de fapte vrednice de mântuire. Orice ajutor este binevenit!

(Preotul Ieremici Bojidar – Parohia Fârdea, jud. Timiș)

DARURI PENTRU SUTE DE COPII

Parohia Giroc, Protopopiatul Timișoara, a organizat, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului cea de-a treia ediție a campaniei filantropice *Lumină pentru copii*.

În cadrul acestei acțiuni, au fost pregătite peste 1000 de pachete cu alimente, dulciuri și jucării, distribuite în mai multe localități din Banat, până spre granița cu Serbia și Ungaria. Fiind o cantitate foarte mare, pachetele au fost transportate cu un tir și dăruite în parohiile din Giroc, Gotlob, Lovrin, Pesac, Variaș, Comloșu Mare, Ferendia, Clopodia, Jamu Mare, Stamora Germană, Otelec și Giulvăz.

De aceste daruri binecuvântate, oferite în Sâmbăta Sfântului Lazăr sau a Floriilor, s-au bucurat 561 de copii, care provin din familii cu posibilități materiale reduse, fiecare copil primind în dar două pachete.

Ampla acțiune filantropică derulată de Parohia Giroc a fost inițiată de preotul paroh Marius Șonea, sprijinit de preotul coslujitor Adrian Covan și de 70 de voluntari. Izvorâtă din bucuria Învierii, frumoasa inițiativă a parohiei timișorene a fost primită cu lacrimi de sutele de copii și de părinții lor din parohiile situate în partea de sud și de vest a eparhiei noastre.

ACȚIUNE CARITABILĂ A MILITARILOR LUGOJENI

Militarii Batalionului 183 Artilerie Mixtă „General Ion Dragalina” au organizat înainte de sărbătoarea Paștilor, în urbea

lugojeană, o acțiune îndreptată spre cei ce trec prin momente mai puțin fericite, confruntându-se cu probleme de natură socială ori financiară. În acest sens, câteva familii au primit din partea artileriștilor lugojeni alimente, produse sanitare și de igienă, dar și alte daruri venite a le face Sărbătorile Pascale mai fericite.

„În aceste zile în care ne apropiem vertiginos de marele Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos am socotit de cuviință a ne aduce și noi, militarii lugojeni, aportul nostru de bine în sânul comunității. Nădăjduim că prin acțiunea caritabilă și prin implicarea noastră am reușit să aducem și noi un strop de bucurie și de speranță în sufletul acestor persoane greu încercate”, a spus preotul militar Emanuel Gafița.

ACȚIUNE FILANTROPICĂ ÎN PROTOPOPIATUL LUGOJ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în Săptămâna Pătimirii Mântuitorului, a avut loc în Protopopiatul Lugoj o acțiune de întraajutorare a persoanelor nevoiașe, familii cu copii mulți, dar și a unor persoane vârstnice aflate în dificultate.

Acest proiect de suflet a avut ca inițiatori Protopopiatul Lugoj și parohia „Învierea Domnului” din Lugoj, eveniment filantropic ce a mobilizat multe persoane care au dorit să aducă bucurie în sufletele celor ce se confruntă cu multe neajunsuri, atât materiale, cât și spirituale. Preoții implicați, împreună cu voluntari, au împărțit alimente de bază familiilor aflate în suferință, dar și medicamente necesare celor bolnavi, fiind ajutate în mod special persoanele vârstnice. Acest proiect de colaborare între protopopiat și parohie a debutat în anul 2022, iar în prezent acțiunea a luat amploare, tot mai mulți credincioși fiind dispuși să ajute. Pe lângă distribuirea alimentelor la casele persoanelor nevoiașe, a fost vizitat cu același scop și un centru social pentru îngrijirea persoanelor vârstnice, unde bucuria acestora de a primi vizita voluntarilor și a preoților s-a simțit în lacrimile și cuvintele de mulțumire.

Un alt centru social pentru îngrijirea bătrânilor a fost vizitat de un grup vocal al Liceului teoretic „Coriolan Brediceanu”, prin grija doamnei profesoare Alina Bogoevici și a părintelui protopop Ionuț Furdean. Aici, pe lângă frumoasele cântece specifice perioadei pascale, elevii au împărțit icoane persoanelor vârstnice, bucuria fiind una comună.

Împlinind frumoasele cuvinte evanghelice: „Feriți cei milostivi că aceia se vor milui”, putem spune că aceste acțiuni de întraajutorare aduc fericire și mulțumire sufletească, atât celor care primesc acest ajutor din partea Bisericii, dar și celor care nu stau nepăsători la suferința celor din jur.

PRIMA CONFERINȚĂ PREPASCALĂ LA FACULTATEA DE TEOLOGIE DIN TIMIȘOARA

Joi 9 martie 2023, în sala Rotonda a Facultății de Teologie din Timișoara s-a desfășurat prima conferință prepascală din acest an,

sub titlul: „Exigențe misionare noi în pastorația persoanelor vârstnice”, susținută de părintele lect. univ. dr. Marius Florescu.

De față au fost părintele consilier lect. dr. Nichifor Tănase de la Centrul eparhial, părintele conf. dr. Constantin Jinga, șeful Colectivului de Teologie, cadre didactice, studenți și alți participanți.

La final a fost prezentat și noul număr – 2022 – al revistei Theologos, alcătuită de profesori și studenți ai Facultății de Teologie. Corul Facultății, dirijat de părintele asistent dr. Laurian Popa, a interpretat la final o cântare adecvată Postului Mare.

CONFERINȚĂ DEDICATĂ CREDINCIOȘILOR VÂRSTNICI ȘI DUBLĂ LANSARE DE CARTE, LA TIMIȘOARA

Joi, 23 martie 2023, în Sala Rotondă a Facultății de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara a avut loc penultima conferință prepascală din acest an, urmată de o dublă lansare de carte, cu tematică istorică.

Întâlnirea s-a bucurat de prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, a unor clerici de la Centrul eparhial, a părinților și domnilor profesori de la Universitatea de Vest, studenților teologi, a unor istorici, oameni de cultură și credincioși timișoreni.

Manifestarea e debutat cu referatul „Predica adresată vârstnicilor. Particularități” susținut de pr. lect. dr. Marius Ioana, de la Facultatea de Teologie din Timișoara. Preacucernicia sa a fundamentat referatul biblic și patristic și a evidențiat unele aspecte ale înțelegerii senectuții de către slujitorii Bisericii și a prezentat metodele speciale de pastorație a persoanelor vârstnice, confruntate cu sentimentul inutilității, al neputinței și cu singurătatea.

După susținerea referatului, Părintele Mitropolit Ioan a punctat câteva elemente cu privire la misiunea preotului în parohiile cu credincioșii aflați la vârsta senectuții, care au nevoie de întărire în nădejde, de

pregătire sufletească, prin pocăință și Sfintele Taine, precum și de ajutor material.

În continuare au fost prezentate volumele: „Istorie, Cultură și Spiritualitate în Banat”, coordonat de pr. dr. Daniel Alic și „Biserica Ortodoxă și clerul militar din Monarhia Habsburgică între pacea de la Carloviț și Primul Război Mondial (1699-1914)”, a cercetătorului clujean Mircea-Gheorghe Abrudan.

Prezentarea generală a celor două lucrări, apărute în anul 2022, a fost făcută de părintele vicar Ionel Popescu. Preacucernicia sa a subliniat importanța lor pentru istoria Bisericii Ortodoxe din această parte de țară și a menționat că volumul editat de eparhia noastră cuprinde comunicările susținute în cadrul

Simpozionului internațional organizat în zilele de 9-11 octombrie 2022 și dedicat aniversării a 75 de ani de la reînființarea Mitropoliei Banatului.

Cu privire la volumul alcătuit de domnul Mircea-Gheorghe Abrudan, părintele vicar a menționat că este o apariție inedită, pentru care autorul a efectuat ample cercetări în arhivele vieneze și în cele din țară și a utilizat un aparat bibliografic de specialitate, ce cuprinde sute de lucrări apărute în țară și peste hotare.

Pe marginea lucrărilor de mai sus a vorbit, apoi, pr. dr. Daniel Aron Alic, de la Parohia Sfântul Ilie Fabric. Sfinția sa l-a prezentat pe domnul prof. dr. Mircea-Gheorghe Abrudan și a evidențiat demersul

istoriografic de mare anvergură al tânărului cercetător clujean, care a realizat cu adevărat o admirabilă sinteză a situației Bisericii Ortodoxe aflată în Imperiul Habsburgic și a identificat peste 100 de preoți ori capelani militari care au însoțit pe românii din Ardeal și Banat pe fronturile din Europa.

La rândul său, istoricul Mircea-Gheorghe Abrudan, a stăruit asupra rolului deosebit pe care l-au avut preoții și capelanii militari în armatele Imperiului Habsburgic și Austro-Ungar, fapt remarcat și de autoritățile imperiale care au constatat că acolo unde activau ei, numărul dezertărilor era redus.

ACTIVITĂȚI CU STUDENȚII TEOLOGI

În zilele de 17-18 martie, un grup de studenți din anul II de la Facultatea de Teologie din Timișoara a efectuat un pelerinaj la biserici și mănăstiri din județul Gorj. Studenții au fost însoțiți de părintele lect. dr. Marius Florescu, care este și tutore de an. Au fost vizitate mănăstirile Lainici, Polovragi, Icoana și bisericile monument istoric din comuna Polovragi, unde ghid a fost domnul primar Gheorghe Epure, student în anul II la Teologie pastorală. Un popas s-a făcut și la peștera Polovragi, obiectiv turistic de interes internațional.

Marti, 21 martie mai mulți studenți din anii III și IV de la ciclul de licență și din anul I de la master au vizitat Căminul pentru persoane vârstnice din Timișoara (str. Inocențiu Micu Klein nr. 25). Aici a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu de către părintele lect. dr. Marius Florescu de la Facultatea de Teologie și părintele Cristian-Marian Szekeres de la parohia

Beregsău Mic. Persoanelor aflate în grija căminului le-au fost oferite daruri, prin grija studenților și studentelor, care au donat sume de bani în acest sens. Reamintim că anul 2023 este Anul omagial al îngrijirii persoanelor vârstnice în Patriarhia Română. În lunile martie-aprilie la Facultatea de Teologie din Timișoara se desfășoară o serie de conferințe prepascale pe această temă, încât vizita de la Căminul pentru persoane vârstnice constituie o punere în practică a părții teoretice parcurse.

MITROPOLITUL BANATULUI A CONFERENȚIAT LA ARAD

Uni seara, 3 aprilie, la Teatrul Clasic „Ioan Slavici” din Arad, în cadrul seriei de evenimente Dialoguri universitare by UVVG Arad. Întâlniri cu personalități, a avut loc conferința publică, de excepție, Procesul Mântuitorului, susținută de către Înaltpreasfințitul

Părinte Arhiepiscop Ioan, Mitropolitul Banatului, cu participarea Părintelui Decan al Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad, Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja.

Această conferință a fost urmată de concertul susținut de Corala Armonia din Constanța, condusă de Arhid. Lect. Univ. Dr. Ion Iulian Dumitru. Moderatorul

evenimentului a fost d-l George Grigoriu, prezentatorul și realizatorul emisiunii Viața spirituală, de la postul de televiziune Realitatea TV. La acest eveniment, cultural și spiritual deopotrivă, au participat: Înaltpreasfințitul Părinte Dr. Timotei Sevciciu, Arhiepiscopul Aradului, Preasfințitul Părinte Episcop Dr. Sofronie Drincec, Episcopul Oradiei, Preasfințitul Părinte Siluan Manoilă, Episcopul românilor ortodocși din Ungaria, Preasfințitul Părinte Dr. Emilian Crișanul, Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Aradului, preoți din Arad și Timișoara, oficialități ale orașului Arad, oameni de cultură și credincioși din municipiu.

Conferința prezentată de cei doi invitați ai d-lui George Grigoriu a fost una deosebit de captivantă și de interesantă. Cei doi conferențieri s-au completat reciproc, în sensul în care, dacă Părintele Mitropolit Ioana prezentat tema procesului Mântuitorului Hristos dintr-o perspectivă duhovnicească, adresându-se sufletului publicului prezent în sală, inserând în discursul Înaltpreasfinției Sale și detalii de natură istorică și exegetică, Părintele Decan Cristinel Ioja s-a adresat rațiunii publicului ascultător, printr-un discurs teologic foarte bine articulat, cu incursiuni de mistagogie patristică de o mare finețe teologică.

Seara aceasta minunată, deopotrivă duhovnicească și culturală, s-a încheiat prin concertul Coralei Armonia din Constanța, care a bucurat publicul prin acordurile unei interpretări magistrale.

La sfârșitul manifestării, d-na Rector a Universității „Vasile Goldiș” din Arad, Prof. Univ. Dr. Coralia Cotoraci a mulțumit conferențiarilor și participanților la această seară culturală, acordându-le celor doi conferențieri o plachetă omagială din partea Universității pe care o conduce.

COMUNIUNE LITURGICĂ LA TINERII DIN FĂGET

Cei 25 de copii, beneficiari ai Centrului de zi „Patriarh Miron Cristea” din Făget, jud. Timiș, sub îndrumarea părintelui coordonator Ionuț Liviu Lacatîș și a specialiștilor centrului, împreună cu numeroși elevi de la Liceul „Traian Vuia” din Făget, însoțiți de domniile profesori Mihaela Popovici și Pr. Prof. Ovidiu Carp au participat sâmbătă 1 aprilie în această perioadă a Postului Mare la Sfânta Liturghie oficiată la biserica cu hramul „Înălțarea Domnului” a Parohiei Făget I.

Înainte de începerea Sfintei Liturghii, în prezența părintelui protopop Dorin Covaci, preotul paroh Ioan Jurj împreună cu preoții Cristian Farcaș, Ionuț Liviu Lacatîș și pr. Prof. Ovidiu Carp au oficiat Taina Sfintei Spovedanii în cadrul căreia s-au mărturisit tinerii prezenți la sfânta biserică, iar în cadrul Sfintei Liturghii au fost împărtășiți cu Trupul și Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos. După terminarea Sfintei Liturghii parintele paroh Ioan Jurj a ținut o cateheză care a avut tema „cinstirea vârstnicilor”. Acest eveniment a constituit o etapă a proiectului catehetic „Tinerii și vârstnicii să laude numele Domnului” în care sunt implicate parohiile din Făget, iar la finalul evenimentului s-au

împărțit iconițe din partea Parohiei Făget I tuturor credincioșilor prezenți.

„Aceste momente deosebite pe care le-am petrecut în biserica Parohiei Făget I au reprezentat o împlinire duhovnicească pentru toți cei prezenți, cu rugăciunea și participarea la sfintele slujbe, în special la Sfânta Liturghie, la Sfânta Taină a Spovedaniei și a Împărtășaniei. Prin toate aceste activități, dorim să acoperim nevoile spirituale ale copiilor, nevoi adesea uitate de familie și școală. Biserica este spațiul în care tinerii se pot descoperi pe ei înșiși pe tărâmul relației cu Dumnezeu și cu aproapele lor. Tinerii au fost îndemnați să respecte pe cei mai în varsta decât ei și să asculte de Dumnezeu”, a precizat pr. Ionuț Liviu Lacatîș, coordonatorul Centrului de zi din Făget.

ÎNTÂLNIREA PĂRINTELUI MITROPOLIT IOAN CU VOLUNTARIII IMPLICĂȚI ÎN PROIECTUL ITO TIMIȘOARA

La Universitatea de Vest din Timișoara a fost organizată sâmbătă, 1 aprilie 2023, sesiunea de lucru cu peste 300 de voluntari implicați în proiectul ITO (Întâlnirea Tinerilor Ortodocși), ce va avea loc la Timișoara, în perioada 31 august-3 septembrie 2023.

Evenimentul s-a bucurat de prezența Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, care s-a adresat tinerilor prezenți în amfiteatrul „Ioan Mihai”, de la parterul UVT Timișoara. De asemenea, la întâlnire au fost prezenți Romeo Moșoiu, consilier în cadrul Ministerului Educației, care este și formator în cadrul sesiunilor desfășurate, părintele consilier Nichifor Tănase de la Sectorul Învățământ și Activități cu Tineretul din eparhie, Oana Barbu, lect. univ. dr. la Departamentul de Științe ale Comunicării – UVT, preoți, formatori de la universitățile timișorene, profesori de religie, precum și sute de voluntari.

În cuvântul rostit, Părintele Mitropolit Ioan a prezentat tinerilor conceptul ITO, ce cuprinde trei componente: istorică, culturală și spirituală. Întâlnirea de la Timișoara se dorește a fi o intersecție între axa verticală și cea orizontală a relațiilor dintre tinerii participanți, ceea ce va duce la o creștere a coeziunii spirituale și ne face să devenim prieteni cu Domnul Iisus Hristos. În acest sens Înaltpreasfinția i-a numit pe cei prezenți „prieteni lui Hristos”.

După cuvântul Chiriarhului, consilierul Romeo Moșoiu s-a adresat auditoriului, prezentând programul zilei. Cursul propriu-zis s-a desfășurat pe 10 grupe de formare, coordonați de 12 traineri specializați în comunicare.

Trainingul s-a concentrat pe competențe de lucru în echipă, comunicare interpersonală, prevenirea și gestionarea conflictelor și luarea deciziilor. În cadrul celor 10 grupe de formare s-au dezbătut aspecte privind cunoașterea și provocările proiectului ITO, lucrul în echipă și roluri în grup, dinamica relațională, instrumentul limbaj și comunicare, precum și comunicarea interpersonală. Totodată, s-a evidențiat comunicarea între grupuri și echipe, situațiile de risc și prevenirea și răspunsul la criză.

Obiectivele specifice acestui curs sunt cunoașterea participanților și crearea unei coeziuni de grup, contractarea față de agenda și obiectivele cursului, precum și aplicarea unor noțiuni de comunicare interpersonală în situații concrete de interacțiune în context ITO.

Au fost discutate și chestiuni administrative de care se ține cont pentru buna desfășurare a ITO Timișoara, părțile bune, provocările, dar și răspunsurile la aceste provocări. Aceasta este cea de-a treia întâlnire pe tema comunicării, celelalte două având loc, pe 30 și 31 martie, cu preoții și profesorii de religie. Astfel, joi, 30 martie 2023, la parohia Giroc a avut loc o amplă acțiune de formare în domeniul comunicării și managementului echipei a preoților din parohiile timișene. Facilitatorii, Oana Moșoiu, Iulia Țoța și Romeo Moșoiu, sunt trainerii din București cu o vastă experiență în managementul echipelor și al evenimentelor. Au răspuns chemării 80 de preoți împărțiți în 3 grupe simultane de formare, temele abordate vizând lucru în echipă, roluri în grup, dinamica grupurilor, situațiile de risc și prevenirea/răspunsul la criză. Sesiunile de formare și informare despre ITO 2023 au vizat și profesorii de religie din școlile timișorene. Astfel, vineri, 31 Martie 2023, la Liceul Teologic Ortodox „Sfântul Antim Ivireanul” a avut loc întâlnirea formatorilor cu 70 de cadre didactice.

Întâlnirea internațională a tinerilor ortodocși (ITO) – Timișoara 2023 este eveniment cu participare națională și internațională, organizat în perioada 31 august – 3 septembrie 2023 la Timișoara. Organizarea întâlnirii a fost aprobată de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române prin hotărârile nr. 5387/20.06.2019 și 10.101/29.10.2022.

CONFERINȚĂ DESPRE ÎNGRIJIREA SPIRITUALĂ A VÂRSTNICILOR AFLAȚI ÎN SUFERINȚĂ

Programul Conferințelor Prepascale organizat în anul 2023 de către Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, dedicat temei anului omagial 2023: „Anul omagial al pastorației persoanelor vârstnice” și „Anul comemorativ al imnografiilor și cântăreților bisericești (psalți)”, s-a încheiat în seara zilei de joi (6 aprilie 2023), cu prelegerea susținută de către Pr. Dr. Octavian Blaga (Sherbrooke, Quebec, Canada).

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, conferențiarul a vorbit despre Îngrijirea spirituală a vârstnicilor aflați în suferință. În răgazul de timp alocat conferinței, Părintele Blaga a prezentat în câteva cuvinte viața religioasă din regiunea canadiană unde trăiește și slujește, după care a împărtășit studenților crâmpoie pilduitoare din experiența sa de asistent spiritual, a cărui misiune este aceea de a acompania adeseori până la trecerea la cele veșnice, persoane aflate în suferință.

Din cele prezentate, s-a desprins îndemnul adresat studenților teologi de a avea dragoste și de a sluji lui Dumnezeu și oamenilor cu toată dăruirea. Dialogul cu studenții teologi și cu publicul participant s-a înfiripat în jurul unor teme interesante, cum ar fi: secularizarea societăților occidentale și rolul preotului într-un context social lipsit de religiozitate;

realitatea paradoxală la prima vedere, cum că omul își poate redescoperi adevărata demnitate umană prin intermediul suferinței; și puterea duhovnicească pe care o dezvăluie lucrarea activă a ascultării, înțeleasă nu ca obediță sau supunere oarbă, ci mai degrabă ca jertfă și dăruire de sine în slujba aproapelui aflat în suferință și care are nevoie să-și dezvăluie slăbiciunile și traumele lăuntrice, pentru a se putea bucura de tămăduire și a se regăsi pe sine însuși întru Hristos.

În final, corul Facultății de Litere, Istorie și Teologie, sub bagheta Pr. Asist. asoc. drd. Laurian Popa, a interpretat un manunchi de imne dedicate Postului Mare.

Pr. Dr. Octavian Blaga este slujitor la o parohie ortodoxă multietnică, aflată sub jurisdicția Bisericii Ortodoxe din America (O.C.A.) și este totodată asistent spiritual la centre de îngrijire paliativă din regiune.

CATEHEZĂ DEDICATĂ ANULUI OMAGIAL, ÎN PAROHIA COLONIA GĂTAIA

Vineri, 28 aprilie, a fost susținută o cateheză, în biserica cu hramul „Sfântul Ierarh Nicolae”, din parohia Colonia Gătaia, protopopiatul Deta.

Cateheza cu tema „Vârstnicii în viața comunității parohiale” a fost pregătită și susținută de către părintele Iulian Popa, parohul locului, și s-a adresat grupei de cateheză formată din copii și tineri. Fiind o grupă diferențiată de vârstă, preotul catehet a lucrat pe două nivele, în momentul expunerii, cei mici au realizat în culori chipuri de bătrâni.

În susținerea catehezei ilustrate cu ajutorul calculatorului, au fost realizate mai multe diapozitive care au format lecția pregătită. După predarea câte unei secvențe, preotul Iulian Popa s-a folosit de metoda interogativă, fixând astfel prin întrebări și răspunsuri, noile învățături predate copiilor.

De remarcat a fost bogata documentare biblică și patristică a catehezei, precum și cunoștințe interdisciplinare. Biserica oferă și locul și spațiul în care cei bătrâni își găsesc menirea, un loc împotriva uitării și abandonului, a regăsirii utilității de odinioară a celor trecuți de vârsta pensionării.

ACTUALITATEA EPARHIALĂ

SLUJIRE CHIRIARHALĂ LA CANONUL CEL MARE

În fiecare an, prima săptămână a Postului mare este marcată, din punct vedere liturgic, de slujba Pavcerniței Mari în cadrul căreia se citește Canonul cel Mare sau Canonul Sfântului Andrei Criteanul, menit să transmită în sufletele credincioșilor sentimentul de pocăință și dorința fierbinte de comuniune cu Dumnezeu și întoarcere la El din starea de păcătoșenie în care ne aflăm.

Astfel, în seara zilei de miercuri 1 martie 2023, în mijlocul credincioșilor și a preoților bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Lugoj, s-a aflat Înaltpreasfințitul Părinte Ioan Mitropolitul Banatului, care a împodobit prin cântare și cuvântul de zidire duhovnicească, slujba Canonului Mare. Ierarhul a fost înconjurat de soborul de preoți alcătuit din Preaonoratul Părinte Ioan Cerbu în calitate de preot paroh, P.C. părinte prof. Vasile Muntean, P.C. părinte Cristian Cerbu, P.C. părinte Ion Last și P.C. părinte Emanuel Gafița.

Citirea și cântarea de la strană au fost coordonate de Cucernicul diacon Silviu Iordache alături de care s-au aflat profesori de religie din Lugoj, tineri și credincioși evlavioși ai parohiei, iubitori de cântare bisericească.

După otpustul Pavcerniței, Înaltpreasfinția Sa le-a vorbit credincioșilor despre însemnătatea pe care o are Canonul cel Mare în această perioadă de post, evocând prin dialog cu preoții slujitori, amănunte importante din viața Sfântului Andrei Criteanul, autor al celor peste 250 de trepte sau stihiri care l-au consacrat.

LUPTĂTORII ANTICOMUNIȘTI POMENIȚI LA TIMIȘOARA

Cu prilejul Zilei deținuților politic din România, joi, 9 martie 2023, Centrul eparhial, în colaborare cu Asociația Foștilor Deținuți Politic din România, filiala Timișoara, a organizat la Catedrala mitropolitană o slujbă de pomenire și de cinstire a vrednicilor înaintași care au suferit și au murit „în lagăre, închisori și deportări” ori în timpul confruntărilor cu organele de presiune ale puterii comuniste.

Slujba parastasului a fost oficiată de Părintele Mitropolit Ioan al Banatului, împreună cu clerici de la Centrul eparhial, preoți și diaconi catedrali. În cuvântul rostit, Înaltpreasfinția Sa a evidențiat lupta cea bună, pe care acești eroi ai credinței au dus-o împotriva regimului comunist ateu.

La acest moment comemorativ au participat foști deținuți politic, foști deportați în Bărăgan, rudele celor comemorați, preoți, credincioși, elevi și studenți teologi. Din rândul celor pomeniți fac parte și oameni ai Bisericii: ierarhi, profesori de teologie, studenți, monahi, intelectuali creștini și peste 1800 de preoți ortodocși, care au fost anchetați și arestați, aruncați în închisori, trimiși să lucreze la Canalul Dunăre-Marea Neagră, deportați în Bărăgan, în Siberia, pentru acuzații total nefondate, dar socotiți periculoși pentru noul regim politic de stat ateu.

Comemorarea deținuților politic anticomuniști din perioada 1944-1989 în Ziua Sfinților 40 de Mucenici din Sevastia Armeniei a fost fixată de Parlamentul României în 2011, prin legea 247/05.12.2011.

SFINȚIRE DE CRUCE LA PAROHIA GĂTAIA

În Duminica Ortodoxiei, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului, a sfințit crucea ce a fost așezată pe turla, recent renovată, a bisericii cu hramul „Învierea Domnului” din orașul Gătaia.

Întâistătătorul Mitropoliei Banatului a fost întâmpinat, la ceas de Vecernie, de către părintele consilier Timotei Anișorac, de la Sectorul Patrimoniu-Construcții al Arhiepiscopiei Timișoarei împreună cu părintele protopop Ionuț-Ciprian Boșca, Protopopiatul Deta, părintele paroh Călin-Ionel

Negrea, alți preoți de la parohiile învecinate, primarul orașului Gătaia, Raul Cozarov, membrii Consiliului parohial, precum și mulți credincioși prezenți la acest eveniment istoric al comunității și care au participat în prealabil la săvârșirea Acatistului Sfintei Cruci, oficiat de preoții amintiți.

În cuvântul de învățătură rostit, Înaltpresfinția Sa a evidențiat importanța cinstitii Sfintei Cruci, altarul de jertfă al Mântuitorului, Care a sfințit-o cu Sfânt Sângele Său, descoperită de Sfânta Elena, mama Sfântului Împărat Constantin cel Mare. În continuare, la îndemnul Înaltpreasfinției Sale, de a

avea ce povesti urmașilor despre acest eveniment istoric, preoții prezenți, primarul orașului precum și ceilalți credincioși s-au închinat și au sărutat această Sfântă Cruce, care în viitor va fi sărutată doar de razele Soarelui și i se vor închina păsările, care își vor odihni pe ea picioarele în zborul lor.

La final preotul paroh Călin-Ionel Negrea a mulțumit bunului Dumnezeu pentru purtarea Sa de grijă și Înaltpresfințitului Părinte Mitropolit pentru dragostea arătată comunității credincioșilor din această străveche parohie bănățeană.

DUMINICA ORTODOXIEI, SĂRBĂTORITĂ LA TIMIȘOARA

În prima duminică din Postul Sfințelor Paști, când în Biserica Ortodoxă este sărbătorită biruința dreptei credințe asupra iconoclastului și a tuturor erezilor trinitare și hristologice care au frământat Biserica primelor opt veacuri creștine, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, a săvârșit, la Catedrala mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara, Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare.

Fiind Duminica Ortodoxiei, la Vohodul Mare, preoții și diaconii slujitori au purtat pe brațe icoane sfinte, ca expresie a dreptei credințe. După chinonic, părintele Sergiu Pantea a dat citire Pastoralii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei.

La finalul slujbei euharistice, Mitropolitul Banatului a rostit un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia a explicat fragmentul evanghelic duminical, narat de Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan (1, 43-51).

VIZITĂ ARHIEREASCĂ LA PAROHIA TIMIȘOARA-DACIA

În Duminica a III-a din Sfântul și Marele Post al Paștilor, închinată cinstitii Sfintei Cruci, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului a poposit în mijlocul credincioșilor Parohiei Dacia din Timișoara.

La momentul îndătinat, Părintele Mitropolit Ioan a susținut cuvântul de învățătură pe marginea evangheliei duminicale, într-un mod interactiv, prin dialogul cu părinții protopopi dr. Ioan Bude, Zaharia

Pereș și teologul George Nicoară. Înaltpreasfinția Sa a insistat asupra rolului deosebit pe care l-a avut Sfântul Evanghelist Marcu, în misiunea sa de propovăduire a cuvântului Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Părintele Mitropolit a făcut, apoi referire la Sfânta Cruce, ca altar de jertfă și ca asumare a păcatelor întregii omeniri, Crucea ca lemn de tortură și Crucea ca semn al biruinței, așa cum au înțeles-o și au vestit-o Sfinții Apostoli.

În finalul slujbei, Înaltpreasfințitul Părinte Ioan a mulțumit credincioșilor din această parohie pentru susținerea cazurilor sociale din Eparhia Timișoarei, iar preotul paroh Zaharia Pereș și-a exprimat recunoștința pentru toată dragostea părintească arătată de Înaltpreasfinția Sa în susținerea acestei parohii, care va fi una foarte implicată în organizarea Întâlnirii Internaționale a Tinerilor Ortodocși, ce va avea loc la Timișoara în perioada 31 august – 3 septembrie 2023.

PREOT NOU ÎN PAROHIA CERNETEAZ

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, în Duminica a III-a din Postul Mare, închinată Sfintei Cruci, în biserica parohiei Cerneteaz, protopopiatul Timișoara II, avut loc ceremonia de instalare în parohie a noului preot paroh Marius-Adrian Rumega.

Sfânta Liturghie a Sfântului Vasile cel Mare a fost săvârșită în biserica parohială sub protia Preaonoratului Părinte Ionel Popescu, vicar eparhial al Arhiepiscopiei Timișoarei. Omilia duminicală a fost rostită de către noul preot paroh, iar la momentul potrivit foarte mulți credincioși s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului. După otpustul Sfintei Liturghii a urmat ceremonia de instalare a noului preot paroh.

Părintele vicar l-a prezentat apoi pe noul preot paroh Marius-Adrian Rumega, absolvent al secției de Teologie din cadrul Liceului Pedagogic „Carmen Sylva” din Timișoara și al Facultății de Teologie din cadrul Universității de Vest din Timișoara, unde a urmat și

cursurile de Masterat în domeniul Teologiei. Timp de 12 ani, noul paroh a slujit ca diacon în parohia Iosefin din Timișoara, unde a desfășurat o activitate foarte frumoasă cu tinerii din parohie, fiind implicat și în activitatea social-filantropică a acesteia.

La final, părintele vicar a transmis credincioșilor binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, care a rânduit ca în parohia Cerneteaz să slujească un preot tânăr, harnic, cu o pregătire teologică și muzicală de excepție și i-a îndemnat pe credincioși să-l primească cu dragoste, să fie alături de sfinția sa în lucrarea pastoral-misionară, administrativ-gospodărească și împreună să meargă pe cărarea Împărăției lui Dumnezeu.

Noului preot paroh i-au fost înmânate Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce, simbolurile slujirii preotului în parohie în calitate de propovăduitor al Cuvântului lui Dumnezeu, de săvârșitor al Sfințelor Taine, precum și cheile bisericii, acesta fiind îndemnat să le folosească pentru a deschide cât mai des ușile lăcașului de cult, iar în chip simbolic, prin slujirea sa, să deschidă credincioșilor ușile Împărăției Cerurilor. A urmat un cuvânt de mulțumire al noului preot paroh Marius-Adrian Rumega, în care a mulțumit lui Dumnezeu pentru tot ajutorul primit în slujire, Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan pentru încrederea acordată prin numirea în această parohie, Preasfințitului Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei pentru hirotonia întru preot, familiei și tuturor credincioșilor prezenți.

BINECUVÂNTARE PENTRU CREDINCIOȘII PAROHIEI TIMIȘOARA VIILE FABRIC

În duminica a 2-a din Postul Sfințelor Paști, credincioșii parohiei timișorene Viile Fabric au primit binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, prin participarea la Sfânta Liturghie.

În cadrul Sfintei Liturghii, Părintele Mitropolit Ioan a explicat evanghelia duminicii, după Sfântului Apostol și Evanghelist Marcu, din capitolul 2, versetele de la 1 la 12, vorbindu-le credincioșilor despre Apostolul Marcu și legătura pe care acesta o avea cu cei doi mari corifei, Sfinții Apostoli Petru și Pavel, hramul bisericii unde Părintele Mitropolit a poposit în această duminică. În continuare, Înaltpreasfinția Sa a menționat că, de cele mai multe ori, întâlnirea noastră cu Hristos Mântuitorul, Începătorul Vieții, se desfășoară pe patul suferinței și al bolii. ”Să-l căutăm pe Domnul

atunci când suntem în puterea vieții noastre, dându-i întâlnire în Biserica Sa, precum și în inima noastră”, a subliniat Părintele Mitropolit.

Preotul Marius Sfercoci, parohul bisericii, a mulțumit Chiriarhului pentru vizita canonică întreprinsă, în această perioadă însemnată din viața bisericii și a credincioșilor, prezența Înaltpreasfințitului

Sale însemnând ajutor și folos duhovnicesc în drumul spre Golgota mântuirii.

La final, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a vizitat împreună cu membrii Consiliului parohial, șantierul construcției Centrului social-pastoral al parohiei, ce se realizează în curtea interioară a bisericii și care va deservi activitățile educativ-catehetice, precum și cele social-filantropice ale comunității parohiale.

SLUJBA SFINȚIRII CRUCII CAPELEI DIN LĂȚUNAȘ

În Duminica Sfintei Cruci din Postul Mare, capela cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Pantelimon”, din localitatea Lățunaș, parohia Gherman, protopopiatul

Deta a cunoscut o zi de sărbătoare, după ample lucrări de consolidare și înfrumusețare inițiate de către părintele Damian Griguța, parohul locului, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Ioan, Mitropolitul Banatului.

Înaltpreasfințitul Mitropolit Ioan a fost întâmpinat de către dl. Petre Gagea-Neaga, primarul Comunei Jamu Mare, soborul de clerici și de credincioșii prezenți. În capelă, Înaltpreasfințitul Mitropolit Ioan a săvârșita slujba de sfințire a crucii care va străjui lăcașul de cult și slujba hirotesiei întru duhovnic a părintelui Marius Rumega, noul paroh al parohiei Cernăteaz, protopopiatul Timișoara II.

În cuvântarea ocazională de acest eveniment, Ierarhul a vorbit despre semnificația crucii pentru viața comunității euharistice locale.

ASISTENȚĂ DUHOVNICEASCĂ PENTRU PACIENȚII SPITALULUI DE PSIHIATRIE DIN JEBEL

În data de 23 martie, la pavilionul 31 din cadrul Secției 6 de la spitalul de Psihiatrie din Jebel, preoții Ioan Cheregi și Florin Groza au săvârșit Taina Sfântului Maslu. Au participat bolnavii și cadrele medicale, precum și dr. Popescu Ioana, șefa secției și dr. Camelia Toader, care s-au bucurat pentru activitățile liturgice și pentru ungerea cu untdelemn sfințit. După slujbă, părintele Ioan Cheregi a rostit un cuvânt de învățătură despre importanța Postului Mare, precum și

despre primenirea sufletului pentru marea sărbătoare a Învierii. Și în data de 31 martie, preoții Ioan Cheregi și Marius Florescu au oficiat Taina Sfântului Maslu la pavilionul 9 al unității medicale. La final, părintele prof. Marius Florescu care a vorbit despre necesitatea credinței și a rugăciunii în viața credincioșilor, mai ales în viața bolnavilor care au și mai mare nevoie de prezenta lui Hristos Domnul, Doctorul sufletelor și al trupurilor.

PREZENTAREA NOULUI PREOT PAROH, ÎN PAROHIA CARANI DIN PROTOPOPIATUL TIMIȘOARA I

Duminică 26 martie, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, în Parohia Carani din Protopopiatul Ortodox Român Timișoara I s-a oficiat Taina Sfântului Maslu, după care a avut loc prezentarea noului preot paroh.

Părintele Zaharia Pereș, protopopul Timișoarei, a reamintit actul Cancelariei Eparhiale de numire a

noului preot paroh Constantin Florin Milin, originar din localitatea Carani, județul Timiș, absolvent al Liceului Pedagogic *Carmen Sylva* din Timișoara, secția Teologie și al Facultății de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara, specializarea Teologie pastorală, precum și decizia de atribuții încredințate de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului. Nu în ultimul

rând, părintele protopop a mulțumit preotului pensionar Sorin Ghilezan, care a slujit în această parohie timp de peste 35 de ani, apreciind statornicia de care a dat dovadă și dragostea față de credincioșii săi.

„Menționăm că preotul Constantin Florin Milin, fiu al satului se așează acum în satul natal după câțiva ani buni de slujire în Episcopia Caransebeșului în parohiile Ticvanu Mic și Forotic, unde a desfășurat o bogată activitate pastorală și misionară pe toate planurile, fiind cinstit cu distincția de sachelar. Așadar, după tradiția noastră bisericească i s-a înmănat mai întâi de toate

Sfânta Evanghelie, cheia bisericii parohiale și Sfânta Cruce”, a spus părintele Zaharia Pereș.

În finalul acestei seri duhovnicești, părintele protopop a transmis binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, a adus mulțumire credincioșilor implicați în amenajarea casei parohiale și în buna primire a noului preot paroh și i-a asigurat pe toți de dragostea Chiriarhului nostru, precum și de cea a Preasfințitului Părinte Episcop vicar Paisie Lugojanul, care l-a îndemnat să nu uite nici o zi de harul preoției, de care va fi întrebat în Împărăția lui Dumnezeu.

SĂRBĂTOAREA BUNEI VESTIRI, ÎN ARHIEPISCOPIA TIMIȘOAREI

La praznicul împărătesc al Bunei Vestiri, două din așezămintele monahale ale eparhiei noastre, mănăstirea Săraca (Șemlacul Mic) și schitul din parohia Sănandrei Colonie și-au sărbătorit hramul.

Schitul Buna Vestire din localitatea Sănandrei Colonie a primit vizita Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan al Banatului, însoțit de Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Aradului, de clerici de la Centrul eparhial, oficiul protopopesc și din parohiile vecine.

La sfânta și dumnezeiasca Liturghie au participat numeroși credincioși din parohie, din parohiile apropiate și din Timișoara, monahi și monahii, care au umplut până la refuz biserica, mulți fiind nevoiți să asculte slujba și să se roage în curtea schitului. Frumusețea duhovnicească a sărbătorii de hram a fost sporită de înălțătoarele răspunsuri liturgice ale obștii monahale.

Cuvântul de învățătură rostit de către Chiriarh a subliniat unicitatea și irepetabilitatea Bunei Vestiri, sărbătoarea care ne descoperă „taina întrupării” și a începutului mântuirii neamului omenesc. Făcând o paralelă între păcatul adamic, prin care săvârșitorul acestuia și urmașii lui s-au întâlnit cu moartea, Buna Vestire este momentul binecuvântat în care „Fiul lui Dumnezeu fiul Fecioarei se face” și ne oferă iarăși posibilitatea de a deveni fii ai lui Dumnezeu prin har. După săvârșirea sfintei Liturghii, toți credincioșii prezenți au primit din partea obștii monahale caserole cu alimente de post.

De asemenea, la Mănăstirea Săraca, unul din cele mai vechi așezăminte monahale din această parte de țară, sfânta Liturghie a fost oficiată de Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu părintele stareț Climent Vântu, ieromonahi de la alte mănăstiri și preoți din parohiile limitrofe.

Ca de fiecare dată, mulți credincioși din zonă și chiar din Timișoara și-au îndreptat pașii spre această străveche vatră monahală, unde au ascultat cuvântul lui Dumnezeu, s-au rugat și s-au împărtășit cu Trupul și Sângele Domnului.

Cuvântul de învățătură a fost rostit de către Preasfinția Sa, care a evidențiat importanța acestui mare praznic pentru mântuirea credincioșilor. „Praznicul Bunei Vestiri, adică vestea cea bună pe care arhanghelul Gavriil o aduce este aceea că, Fecioara Maria va naște pe Fiul lui Dumnezeu, care este atât pentru Maica Domnului, cât și pentru întreaga umanitate, Dumnezeu adevărat și om deplin adevărat. Aici se împlinește marea taină a creștinătății, prin care Dumnezeu primește trup deplin, pentru a ne ridica pe noi din păcatul în care am căzut. De aceea praznicul Bunei Vestiri este începutul tuturor praznicelor pe care le parcurgem de-a lungul întregului an bisericesc” a precizat Preasfințitul Părinte Paisie.

Răspunsurile liturgice au fost date de grupul vocal al teologilor, dirijat de arhidiaconul Ionuț Ardereanu.

La plecare, fiecare pelerin a primit daruri de alimente din partea obștii mănăstirești.

Așadar, sărbătoarea Bunei Vestiri a fost un bun prilej de întărire în credință și de primenire sufletească,

în această perioadă de post, pentru slujitorii Bisericii, monahii, monahiile și credincioșii din părțile Banatului.

SFINȚIREA CAPELEI FUNERARE DIN PAROHIA IZVIN

În Duminica a V-a din Postul Sfințelor Paști (2 aprilie 2023), la ceas de seară, Înaltpreasfințitul Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului s-a aflat în mijlocul credincioșilor din parohia Izvin, unde a săvârșit slujba de sfințire a capelei funerare ridicate în apropierea bisericii parohiale.

Întâistătorul Mitropoliei Banatului a fost întâmpinat de către preotul Cristian Păiș, protopopul

locului, preotul Sorin Frujină, de la parohia Herneacova, preotul Cristian Băican, de la parohia Bazoșu Vechi, preotul paroh Ciprian Ștefoni, membrii consiliului parohial, precum și de mulți credincioși.

După săvârșirea slujbei de sfințire a capelei și a parastasului pentru cei adormiți, Înaltpreasfinția Sa a vorbit despre călătoria postului ca urcuș spre Înviere, despre pregătirea noastră duhovnicească pentru întâlnirea cu Hristos, la sfârșitul vieții pământești, precum și despre necesitatea unei capele funerare în fiecare comunitate, pe care a denumit-o „gara din care credincioșii pornesc în ultima călătorie a vieții lor spre veșnicie”.

Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a apreciat strădania preotului paroh Ciprian Ștefoni, pentru ridicarea capelei, apoi a mulțumit credincioșilor parohiei, autorităților locale și județene pentru sprijinul acordat în vederea ridicării acestui edificiu funerar.

INSTALARE DE PREOT LA PAROHIA BUNEA MARE

Duminică, 2 aprilie 2023, la parohia Buna Mare, filia Povergina a avut loc un eveniment de suflet pentru comunitatea ortodoxă din zonă.

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, a fost instalat noul preot Florin Ovidiu Carp, ca și preot paroh. După ce a fost săvârșită Taina Sfântului Maslu, la care au participat 7 preoți și numeroși credincioși, împreună cu oficialități locale și fii ai satului, părintele protopop Dorin Covaci a mulțumit preotului pensionar Ioan Lazăr, care timp de 32 de ani a desfășurat o rodnică activitate pastoral-misionară și administrativă, de la construcția bisericii din Povergina, la împodobirea lăcașurilor de cult și până la zidirea sufletească a numeroși ucenici, dintre care unii sunt astăzi teologi și preoți.

Într-o emoționantă alocuțiune, părintele Ioan a vorbit despre realizările sfinției sale din viața de preot, mulțumind tuturor celor care i-au fost alături, de la familie la ierarhii bisericii, de la autoritățile locale la credincioșii parohiei.

A urmat apoi instalarea noului preot în parohie, fiul satului Florin Ovidiu Carp, care după o activitate de cinci ani ca profesor de religie, a ales să urmeze

vocația preoțească și să slujească comunitatea în care s-a născut.

Conform tradiției, i-au fost acordate Sfânta Evanghelie – ca temei al învățaturii creștine și fundament al activității preoțești, Sfânta Cruce – arma de apărare a credincioșilor împotriva tuturor relelor și simbol al jertfelniciei preotului, precum și cheile bisericii, părintele protopop îndemnând pe părintele paroh să deschidă cu rugăciunile sale ușile Împărăției cerurilor pentru credincioșii săi și, în același timp, să găsească pentru fiecare timpul și cuvintele potrivite pentru a-l aduce pe Hristos în sufletul lor.

Credincioșii au fost îndemnați să primească cu dragoste și respect pe noul preot și familia sa, să nu disprețuiască tineretea sa (I Timotei 4,12), ci să

lucreze împreună și să se folosească de darurile pe care Dumnezeu le-a dat părintelui spre mântuirea lor.

DUMINICA FLORIILOR LA CATEDRA LA MITROPOLITANĂ DIN TIMIȘOARA

În ajunul sărbătorii Intrarea Domnului nostru Iisus Hristos în Ierusalim a fost organizată tradiționala „Procesiune a Floriilor”. Pelerinii au plecat de la Centrul eparhial și de la biserica „Nașterea Maicii Domnului” a parohiei Timișoara-Iosefin și au fost întâmpinați la Catedrala mitropolitană de către Preasfințitul Părinte Paisie Lugojanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, împreună cu preoții lăcașului mitropolitan. După momentul primirii coloanelor de preoți și credincioși, a fost oficiată slujba

Vecerniei unită cu Litia, la care au participat sute de credincioși.

În Duminica Floriilor, mii de credincioși bănățeni au participat la Sfânta Liturghie, oficiată în Catedrala mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Mitropolitul Banatului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

După Dumnezeiasca Liturghie, Chiriarhul Banatului a adresat credincioșilor un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia a evidențiat înțelesul teologic al praznicului Intrării Domnului în Ierusalim.

La final, potrivit tradiției, credincioșii prezenți au primit ramuri binecuvântate de salcie, ca simbol al procesului înnoitor, al înfloririi virtuților și a creșterii noastre duhovnicești și, totodată, ca simbol al vieții spirituale autentice, al biruinței vieții asupra morții, salcia având o mare putere de regenerare.

La ceas de seară, după slujba Deniei, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Ioan, Catedrala Mitropolitană a găzduit un minunat concert de muzică bisericească, susținut de Corala bărbătească ortodoxă „Epifania” din Timișoara, dirijată de prof. Florin-Nicolae Șincari, prezentat de pr. Ionel Popescu, vicar eparhial.

ADUNAREA GENERALĂ A FUNDAȚIEI „PREOT IOAN OLARIU”

Martți, 4 aprilie 2023, membrii Fundației „Preot Ioan Olariu” au fost convocați la Adunarea Generală anuală ținută în sala festivă a Parohiei Timișoara-Iosefin. Cu acest prilej, a fost prezentat bilanțul activităților derulate în anul precedent, raportul financiar, proiectul „Sprijin la distanță – o șansă pentru fiecare”, dar și propunerile de activități pe anul 2023.

La această adunare au fost prezenți membrii fundației, clerici și mireni, precum și o parte din credincioșii care susțin activitățile sociale-filantropice ale acesteia.

Proiectul „Sprijin la distanță – o șansă pentru fiecare copil și tânăr de a beneficia de educație” este o prezență constantă de mai mulți ani în cadrul fundației. Proiectul este o șansă pentru fiecare copil și tânăr de a accede, în mod egal, la educație și valorile culturii,

ca formă de refuz a izolării și marginalizării provocate de sărăcie.

În primele șase luni ale anului 2022, fundația a acordat ajutoare financiare pentru studii unui număr

de 9 elevi din ciclul gimnazial, iar în a doua jumătate a anului, au fost ajutați încă 7 elevi și 2 studenți, valoarea totală a sumelor alocate pentru acest proiect fiind de 27.100 lei.

Fundația a ajutat și persoane care au suferit de boli incurabile și au avut nevoie de intervenții chirurgicale foarte costisitoare. Pentru a susține asemenea cazuri, au fost atrase sume mari de bani din donații și sponsorizări, ce au fost puse la dispoziția persoanelor aflate între viață și moarte.

Pe parcursul celor 15 ani de activitate, Fundația „Preot Ioan Olariu” și-a concentrat o parte din resurse pentru a ajuta familiile cu mulți copii, aflate în pragul sărăciei, evitându-se astfel abandonul școlar.

De asemenea, tot în anul 2022 fundația a încheiat un parteneriat cu Banca pentru Alimente Timiș, în urma căruia, aceasta donează, săptămânal, alimente cu termen scurt de valabilitate, ce sunt distribuite prin cantina socială a parohiei.

La solicitarea Direcției de Asistență Socială a Primăriei Timișoara, Fundația „Preot Ioan Olariu” a acordat ajutoare substanțiale familiilor de refugiați ucraineni stabilite în Timișoara.

La finalul Adunării Generale au fost aprobate situațiile financiare pe anul 2022, constatându-se că fundația a investit în activitățile social-filantropice peste 30.000 euro. În continuare, a fost stabilită cotizația pentru anul 2023, iar doamna Doina Silagi a fost aleasă în funcția de secretar al fundației.

BINECUVÂNTARE ARHIEREASCĂ ȘI SFINȚIRE DE CRUCE LA PAROHIA BALINȚ

În Săptămâna Patimilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos, la parohia Balinț din Protopopiatul Lugoj, clopotele Sfintei Bisericii au chemat cu glas duos întreaga comunitate la ceas de rugăciune sfântă a Deniei.

Slujba Deniei și a Acatistului cinstitei și de viață făcătoare Crucii, au fost întregite de prezența în mijlocul comunității credincioșilor din Balinț a Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Ioan, Arhiepiscop al Timișoarei și Mitropolit al Banatului, care a săvârșit slujba de sfințire a Sfintei Crucii, ce va fi așezată pe noua turlă a bisericii din Balinț și ridicate mai aproape de Cer, în Joia cea Sfântă a Patimilor Mântuitorului.

Slujba Deniei și a Acatistului Sfintei Crucii au fost oficiate de un sobor de preoți în frunte cu părintele consilier Timotei Anișorac, de la Sectorul Patrimoniu-Construcții al Arhiepiscopiei Timișoarei, părintele protopop Ionuț Furdean, Protopopiatul Lugoj, părintele paroh Emanuel-Ioan Pavel și alți slujitori de la parohiile învecinate.

La momentul potrivit Înaltpreasfinția Sa a fost primit cu mare bucurie de către oficialități și de către membrii comunității bisericești din Balinț, începând de la cei mici și până la cei mai mari.

La sfârșitul slujbei de Sfințire a Crucii, Părintele Mitropolit, a ținut un ziditor și însuflețit cuvânt de învățătură, evidențiind importanța capitală a Jertfei Răscumpărătoare a Mântuitorului Iisus Hristos. Înaltpreasfinția Sa a evidențiat eforturile financiare ale comunității și preotului paroh, care în ultimii doi ani au realizat ample lucrări la biserica parohială, edificată între anii 1890-1893.

În alocuțiunea rostită, părintele consilier Timotei Anișorac a enumerat în linii mari intervențiile realizate la biserică: lucrări de hidroizolație, întrucât igrasia se afla într-o stare avansată, învelitoarea bisericii a fost înlocuită în totalitate precum și sistemul pluvial, instalația electrică și de sonorizare a fost refăcută în totalitate, o nouă structură de lemn a turnului și o nouă învelitoare a acestuia alături de cele patru Sfinte Crucii noi, ce vor fi puse pe acoperișul Sfintei Biserici.

Credincioșii au fost îndemnați de Chiriarh să sărute Sfânta Cruce și să se închine ei, căci asemenea ocazii sunt rare, în cazul de față sunt peste 130 de ani de când a fost pusă Sfânta Cruce sus pe Biserică.

SLUJBA DENIILOR, LA CATEDRALA DIN TIMIȘOARA

În toate Bisericele Ortodoxe s-a săvârșit, Joi seara, slujba Deniei din Sfânta și Marea Vineri, numită și Denia celor 12 Evanghelii. Și la Catedrala mitropolitană din Timișoara, sute de credincioși timișoreni au participat la slujba Sfințelor și Mântuitoarelor Pătimiri, oficiată de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

La finalul deniei, Mitropolitul Banatului a rostit un cuvânt de învățătură, în care a reliefat contextul evenimentelor mântuitoare, petrecute cu Hristos, la Ierusalim, în ziua de Joi din Săptămâna Patimilor.

Potrivit tradiției liturgice, în Sfânta și Marea Vineri, la Catedrala mitropolitană din Timișoara, un sobor de preoți și diaconi au săvârșit, în prezența unui număr mare de credincioși, slujba Vecerniei punerii în mormânt, în cadrul căreia se scoate, în mijlocul bisericii, Sfântul Epitaf.

Sfânta slujbă rememorează evenimentele mântuitoare din Sfânta Zi de Vineri, petrecute la Ierusalim, când Iosif din Arimateia a coborât Trupul

Domnului de pe Cruce, îngropându-l într-un mormânt nou, peste ușa căruia a prăvălit o piatră.

La orele serii, sute de timișoreni au venit în monumentală catedrală din capitala Banatului, pentru a participa la Slujba Deniei Prohodului Domnului. Sfânta slujbă a fost oficiată de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, împreună cu un sobor de preoți și diaconi.

Credincioșii au înălțat rugăciuni și au cântat antifonic Prohodul Domnului în jurul Sfântului Epitaf, împreună cu întreg soborul slujitorilor, închipuind, tainic, pe cei care, cu evlavie, L-au coborât pe Mântuitorul Hristos de pe Cruce și L-au așezat în mormânt.

La sfârșitul Doxologiei, a avut loc tradiționala procesiune în jurul lăcașului de cult, care simbolizează ducerea către mormânt a Mântuitorului. După procesiune, toți credincioșii prezenți au intrat în sfântul locaș, trecând pe sub Sfântul Epitaf.

La finalul deniei, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a adresat un cuvânt de învățătură, în cadrul căruia a reliefat contextul evenimentelor petrecute în cea mai tulburătoare zi din istoria omenirii.

ÎNVIEREA DOMNULUI, SĂRBĂTORITĂ DE TIMIȘORENI

Mii de timișoreni au luat parte, în acest an, la Slujba de Înviere de la Catedrala mitropolitană „Sfinții Trei Ierarhi” din Timișoara, oficiată de Înaltpreasfințitul Părinte Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi.

Potrivit rânduielii liturgice, slujba a debutat cu invitația de a lua lumină, continuând, apoi, cu tradiționala procesiune de înconjurare a sfântului locaș. Și în acest an, prin purtarea de grijă a Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, mai multe eparhii din țară s-au împărtășit de Lumina Sfântă adusă de la biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, de către o delegație a Patriarhiei Române. De la Aeroportul Internațional „Henri Coandă” din București, Lumina Sfântă de la Ierusalim a fost adusă în Transilvania, Banat, Moldova și Bucovina. La Aeroportul Internațional „Traian Vuia” din Timișoara, Sfânta Lumină a fost întâmpinată de Preasfințitul Părinte Paisie, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Timișoarei, care a împărțit-o, apoi, clericilor și delegațiilor din Arhiepiscopia Aradului, Episcopia Caransebeșului, Episcopia Hunedoarei și Episcopia Daciei Felix.

Sfânta Liturghie a praznicului Învierii Domnului a fost săvârșită dimineața, de către Înaltpreasfințitul

Părinte Mitropolit Ioan, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, în prezența a numeroși credincioși.

Imediat după liturghia pascală, Înaltpreasfinția Sa s-a deplasat la Spitalul de Psihiatrie Gătaia, unde a dus vestea Învierii Mântuitorului, luând masa cu pacienții și personalul unității sanitare. Și la praznicul Învierii Domnului, Arhiepiscopia Timișoarei, prin implicarea directă a Înaltpreasfințitului Părinte Ioan, vine în ajutorarea semenilor aflați în suferințe și nevoi, oferind spitalului alimente, necesare pentru asigurarea unui regim alimentar echilibrat, corespunzător afecțiunilor celor aprox. 400 de pacienți.

SFINȚIREA CAPELEI FUNERARE DIN PĂROHIA CHEVEREȘU MARE

Sâmbătă, 29 aprilie 2023, Înaltpreasfințitul Ioan, Arhiepiscopul Timișoarei și Mitropolitul Banatului s-a aflat în mijlocul credincioșilor din parohia Chevereșu Mare, unde a săvârșit slujba de sfințire a capelei funerare care a fost ridicată în proximitatea bisericii parohiale.

Întâistătorul Mitropoliei Banatului a fost întâmpinat de către părintele consilier eparhial Timotei Anișorac, protopopul Cristian Păiș, preotul paroh Viorel Blidariu, preoți din parohiile învecinate, reprezentanți ai autorităților centrale, județene și locale, membrii consiliului parohial, precum și de mulți credincioși.

După săvârșirea slujbei de sfințire a capelei, a urmat săvârșirea parastasului, fiind pomeniți preoții adormiți întru nădejdea Învierii care au slujit în parohie, ctitorii bisericii parohiale, precum și eroii căzuți pe front în cele două Războaie mondiale.

În cuvântul de învățătură, Înaltpreasfinția Sa a spus că așa cum atunci când trecem pe lângă biserică „ne aducem aminte de Preasfânta Treime-Dumnezeu și trecerea pe lângă așezământul acesta ar trebui să ne responsabilizeze de tot ce facem în viața aceasta, pentru că vom da socoteală pentru toate înaintea lui Dumnezeu”, amintind că „cea mai înaltă filosofie este

gândul la moarte” (Sfântul Vasile cel Mare). Părintele Mitropolit Ioan i-a îndemnat pe cei prezenți să trăiască în dragoste, în pace și înțelegere unii cu alții pentru că „după ce vă veți urca din gara aceasta în trenul

veșniciei, nu mai puteți veni să mai faceți bine cuiva, nici să vă împăcați, ci așa veți rămâne în veșnicie”.

În încheiere Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Ioan a adresat mulțumiri credincioșilor prezenți la eveniment, preotului paroh, primarului localității Chevereșu Mare, autorităților centrale și județene pentru sprijinul acordat atât pentru ridicarea capelei, cât și pentru renovarea bisericii parohiale.

RECUNOȘTINȚĂ VETERANILOR DE RĂZBOI DIN GĂRNIZOANA DE PE TIMIȘ

Anul acesta se împlinesc 82 de ani de la intrarea României în cel de-Al Doilea Război Mondial, un conflict în care România a înregistrat peste 900.000 de morți, răniți, dispăruți, prizonieri și invalizi, din care aproximativ 92.000 de militari decedați.

Puținii veteranii de război pe care astăzi îi mai avem alături de noi (1069) ne amintesc de momentele

de mare cumpănă, prin care aceștia au trecut, pentru a-și îndeplini nobila misiune de a elibera țara de sub ocupația străină.

În contextul manifestărilor dedicate „Zilei Veteranilor de Război”, în data de 29 aprilie, în cadrul campaniei „Recunoștință veteranilor de război» au fost distribuite pachete cadou veteranilor de război de pe raza Garnizoanei Lugoj de către o delegație din partea Batalionului 183 Artilerie Mixtă „General Ion Dragalina”, în frunte cu comandantul acestuia, locotenent colonelul Romeo Dacian Buhai.

La nivelul zonei de responsabilitate a garnizoanei Lugoj se află în evidență un număr de 3 veterani de război: Ioan Magina (100 de ani), Nicolae Streian și Marin Turculeanu, ambii având venerabila vârstă de 99 de ani. Cinstirea veteranilor reprezintă și o împlinire a poruncii a V-a din Decalog, aceea de a ne cinstii înaintașii. Să ne respectăm veteranii, să îi asigurăm de recunoștința și înalta noastră considerație și să le urmăm exemplul: unul pentru toți, toți pentru Patrie!, a spus preotul militar Emanuel Gafița.

AGENDA ÎNALTPREASFÎNȚITULUI PĂRINTE IOAN, MITROPOLITUL BANATULUI

MARTIE 2023

1 martie 2023

A primit pe domnul arhitect Ovidiu Gabor, din Timișoara;

În după-amiaza zilei, a oficiat slujba Canonului cel Mare, a Sfântului Andrei Criteanul, la parohia cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, din Lugoj.

2 martie 2023

A primit pe preotul paroh Petru Alexa, de la parohia Jimbolia, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul Ion-Dănuț Liuba, de la parohia Izgar, din Episcopia Caransebeșului;

A primit pe domnul ing. Flavius Roșu, primarul localității Șag, dimpreună cu preotul paroh Florin Băran, din localitate;

A primit pe preotul militar Andrei Chiriliuc, de la Garnizoana 18 Infanterie Cercetare, Supraveghere „Decebal”, din Timișoara;

În după-amiaza zilei, a oficiat slujba Canonului cel Mare, a Sfântului Andrei Criteanul, la parohia cu hramul „Pogorârea Duhului Sfânt”, din Lugoj.

3 martie 2023

A primit pe domnul Virgil Moraru, din Iași.

5 martie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei, a oficiat slujba Vecerniei la parohia Gătaia, la finalul căreia a sfințit crucea cea nouă, ce se va așeza pe turla principală a bisericii.

6 martie 2023

A primit pe absolventul de Teologie Pastorală, Daniel Ciupercă, promoția 2019, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh dr. Ionuț Mura, de la parohia Orțișoara, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul paroh Caius Andrașoni, de la parohia Ghiroda Veche, din protopopiatul Timișoara II.

7 martie 2023

A primit pe preotul profesor Cristian Miloș, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Eugen Murgu, de la parohia Timișoara Zona Soarelui, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Adrian Carebea, de la parohia Timișoara Ciarda Roșie, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Iulian Mateș, de la parohia

Cernăteaz, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Cătălin Goia, de la parohia Timișoara „Sf. Mare Mc. Gheorghe”, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe domnul Cosmin Herman, din Variaș;

A primit pe doamna prof. univ. dr. Carmen Panaitescu, de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Dinu Bîzgan, de la parohia Iecă Mică, din protopopiatul Sânnicolau Mare.

9 martie 2023

Cu prilejul Zilei deținuților politic din România, a oficiat slujba de parastas la Catedrala mitropolitană, pentru cinstirea memoriei vrednicilor înaintași care au suferit și au murit „în lagăre, închisori și deportări” ori în timpul confruntărilor cu organele de represiune ale puterii comuniste. La momentul rugăciunii au participat membrii ai Asociației Foștilor Deținuți Politic din România, filiala Timișoara.

10 martie 2023

A primit pe preotul paroh Marius Ioana, de la Biserica Studenților, din Timișoara;

A primit pe preotul lector univ. dr. Rafael Povîrnaru, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A primit pe preotul lector univ. dr. Marius Florescu, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Nicolae Dale, de la parohia Beregsău Mare, din protopopiatul Timișoara I;

A oficiat slujba de priveghi a preotului misionar Radu Pamfil, de la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică din Găvojdia.

12 martie 2023

A participat la Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Viile Fabric, rostind cuvântul de învățătură.

13 martie 2023

A primit pe preotul paroh Sorin Frunjină, de la parohia Herneacova, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe preotul paroh Constantin-Florin Milin, de la parohia Carani, din protopopiatul Timișoara I;

A primit pe preotul paroh Marius Rumega, de la parohia Cernăteaz, din protopopiatul Timișoara II;

A primit pe licențiatul în Teologie Pastorală, Ștefan Răzvan-Florin, promoția 2018, din Timișoara.

15 martie 2023

A participat la slujba de înmormântare a Preasfințitului

Părinte Alexandru Mesian, episcop greco-catolic de Lugoj, desfășurată în catedrala episcopală din Lugoj.

16 martie 2023

A primit pe preotul paroh Sebastian Pîra, de la parohia Teș, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe preotul lector univ. dr. Marius Ioana, de la Facultatea de Teologie din Timișoara;

A primit pe preotul paroh Ioan Sălvan, de la parohia Giarmata, din protopopiatul Timișoara II;

A vizitat parohia Peciu Nou, din protopopiatul Timișoara I, întâlnindu-se cu preotul paroh, Tiberiu Benescu, respectiv domnul Gabriel-Răzvan Drăgan, primarul localității.

17 martie 2023

A primit pe preotul paroh Oliviu Crișan, de la parohia Șipet, din protopopiatul Deta;

A primit pe preotul Dan Dragomir, dirijorul corului catedralei mitropolitane;

A vizitat filia Grăniceri, a parohiei Livezile, ajutând la reabilitarea unei case, a unei familii nevoiașe.

19 martie 2023

A participat la Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Zona Dacia, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a participat la slujba Vecerniei la filia Lățunaș a parohiei Gherman, hirotiesind întru duhovnic pe preotul Marius Rumegea, de la parohia Cernăteaz și totodată, a sfințit crucea ce nouă ce se va așeza pe turla principală a bisericii.

20 martie 2023

A primit pe preotul paroh Viorel Pescar, de la parohia Beba Veche, din protopopiatul Sănnicolau Mare;

A primit pe preotul paroh Cristian-Narcis Tiron, de la parohia Victor Vlad Delamarina, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe preotul Marius Podereu, protopopul Oficiului protopopesesc Sănnicolau Mare;

A primit pe preotul Cristian Cerbu, de la parohia cu hramul "Adormirea Maicii Domnului", din Lugoj;

A primit pe domnul prof. univ. dr. habil Cosmin Sinescu, de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș”, din Timișoara, Facultatea de Medicină Dentară;

A primit pe domnul Comisar Șef de Poliție, Liviu Marica, directorul Penitenciarului Timișoara;

A vizitat șantierul de la biserica parohiei Sacoșu Turcesc, din protopopiatul Timișoara II.

21 martie 2023

A primit pe preotul paroh Ciprian Berariu, de la parohia Racovița, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe preotul pensionar Ioan Prisăcean, din Reșița;

A vizitat parohiile Sudriaș, Bârna și Margina, din protopopiatul Făget, respectiv Rădmănești și Bara, din

protopopiatul Lugoj, rezolvând mai multe probleme administrative-patrimoniale.

22 martie 2023

A primit pe doamna prof. Melania Zamfor, de la Școala Gimnazială din Mașloc;

A primit pe preotul paroh Cosmin Chiroiu, de la parohia Gottlob, din protopopiatul Sănnicolau Mare;

A primit pe preotul paroh Traian Debucean, de la parohia Chișoda, dimpreună cu preotul coslujitor Dragoș Debucean.

23 martie 2023

A donat o casă în localitatea Grăniceri, unei persoane singure și învârstă;

A participat în „Sala Rotondă” a Facultății de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara la penultima conferință prepascală din acest an, susținută de părintele lector univ. dr. Marius Ioana, urmată de o dublă lansare de carte, cu tematică istorică.

Au fost prezentate volumele: „Istorie, Cultură și Spiritualitate în Banat”, coordonat de pr. dr. Daniel Alic și „Biserica Ortodoxă și clerul militar din Monarhia Habsburgică între pacea de la Carloviț și Primul Război Mondial (1699-1914)”, a cercetătorului clujean Mircea-Gheorghe Abrudan.

24 martie 2023

Cu ocazia zilei Poliției Române a participat la manifestarea organizată de Inspectoratul de Poliție al județului Timiș, la sediul instituției din B-dul Take Ionescu, din Timișoara.

25 martie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire”, de la Sănandrei Colonie, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a sfințit catapeteasma cea nouă de la biserica filiei Dejan, a parohiei Moravița, din protopopiatul Deta.

26 martie 2023

A participat la Sfânta Liturghie la parohia Timișoara Fratelia, rostind cuvântul de învățătură.

27 martie 2023

A primit pe preotul Ciprian Goguț, de la parohia Iecsa Mare, din protopopiatul Sănnicolau Mare;

A primit pe preotul Dorin Covaci, protopopul Oficiului protopopesesc Făget;

A primit pe preotul Cirpian Boșca, protopopul Oficiului protopopesesc Deta;

A primit pe preotul paroh Lucrețiu Rusu, de la parohia Ohaba Română, din protopopiatul Făget;

A primit pe domnul Dominic Fritz, primarul Municipiului Timișoara.

28 martie 2023

A vizitat mănăstirea Dobrești, din protopopiatul Lugoj,

respectiv filia Spata a parohiei Rădmănești, din același protopopiat.

29 martie 2023

A primit pe pastorul Jean Chiforeanu, de la Biserica Baptistă, din Timișoara;

A primit pe domnul Iulian Dascălu, antreprenor Iulius Mall Timișoara;

A primit pe domnul colonel Nicolae Slev, Inspector Șef – Inspectoratul Teritorial de Jandarmi Timiș, dimpreună cu preotul militar al Inspectoratului, Mihai Venter;

A primit pe preotul paroh Adrian Solomon, de la parohia Duboz-Cadâr, din protopopiatul Lugoj.

30 martie 2023

La invitația președintelui Consiliului Județean Timiș, domnul Alin Nica, a luat parte la un moment deosebit de important pentru regiunea de Vest a României, desfășurat la Hotel Timișoara, în prezența domnului prof. univ. dr. Alexandru Rafila, ministrul Sănătății, fiind semnate contractele de finanțare pentru Institutul Regional de Oncologie Timișoara, Spitalul Municipal „Dr. Teodor Andrei” din Lugoj, precum și pentru construcția unei secții de obstetrică și ginecologie, neonatologie, chirurgie pediatrică și pediatrie la Arad.

31 martie 2023

La invitația domnului locotenent-colonel Felician Șerban, comandantul Batalionului 32 Cercetare, Supraveghere „Mircea”, din Timișoara, a participat la manifestările prilejuite de împlinirea a 140 de ani, de la înființarea Batalionului.

A primit pe domnul prof. univ. dr. ing. Marius Moșoarcă, de la Universitatea Politehnica din Timișoara.

APRILIE 2023

1 aprilie 2023

A participat la Universitatea de Vest, din Timișoara, la sesiunea de lucru cu voluntarii recrutați, în vederea organizării manifestării de la Timișoara, din perioada 31 august – 3 septembrie a.c., a Întâlnirii Tinerilor Ortodocși de pretutindeni;

La orele miezii a participat la slujba de înmormântarea a artistului bănățean, Tiberiu Ceia;

Spre seară a vizitat șantierul reabilitării bisericii din satul Spata, aparținător comunei Bara, din protopopiatul Lugoj.

2 aprilie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Variaș, din protopopiatul Sănnicolau Mare, rostind cuvântul de învățătură;

În după-amiaza zilei a binecuvântat lucrările de construcție de la capela funerară a parohiei Izvin, din protopopiatul Timișoara II.

3 aprilie 2023

La invitația Senatului Universității „Vasile Goldiș”, din

Arad, la Teatrul Clasic „Ioan Slavici”, din localitate, a susținut conferința cu tema „Procesul Mântuitorului”.

4 aprilie 2023

A primit pe preotul paroh Damian Griguța, de la parohia Gherman, din protopopiatul Deta;

A primit pe preotul Ciprian Boșca, protopopul Oficiului protopopesc Deta;

A primit pe preotul misionar Codruț Matei, de la Spitalul de Psihiatrie din Gătaia;

A dat un interviu pentru Trinitas TV și Televiziunea Română, urmare donației de mobilier spitalicesc, oferită Spitalului Județean de Urgență din Reșița.

6 aprilie 2023

A primit pe preotul paroh Nicolae Ciucure, de la parohia cu hramul „Învierea Domnului”, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe preotul paroh Emanuel Pavel, de la parohia Balint, din protopopiatul Lugoj;

A primit pe domnul Gabriel Almăjan, arhitectul șef al Primăriei Municipiului Timișoara;

A primit pe domnul Ion Simu-Alexandru, director general a Companiei Naționale de Căi Ferate CFR SA.

7 aprilie 2023

A participat la Televiziunea Timișoara, la o emisiune având ca tematică sărbătoarea Învierii Domnului.

9 aprilie 2023

Cu prilejul parznicului Intrării Domnului în Ierusalim, a oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

10 aprilie 2023

La invitația domnului Marilen Pirtea, rectorul Universității de Vest din Timișoara, în Sala Operei Naționale Române, din Timișoara, a susținut o alocuțiune în cadrul conferinței „Smart diaspora - diaspora în învățământ superior, știință, inovare și antreprenoriat. Diaspora și prietenii ei”, eveniment la care a participat și Prim-ministrul României, domnul Nicolae Ciucă, alături de mai mulți miniștrii din Guvernul României.

11 aprilie 2023

A primit pe domnul profesor Ștefan Dascălu, cercetător în Imunologie și Epidemiologie teoretică, la Universitatea Oxford, din Londra;

După slujba Deniei, la parohia Balint, din protopopiatul Lugoj, a sfințit crucea ce se va așeza pe turnul refăcut integral, al bisericii parohiale.

12 aprilie 2023

A dat mai multe interviuri unor televiziuni locale, cu prilejul sărbătorii Sfințelor Paști.

13 aprilie 2023

A oficiat Denia celor 12 Evanghelii la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

14 aprilie 2023

A oficiat slujba Prohodul Domnului, la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

15 aprilie 2023

La miezul nopții a oficiat slujba Uterniei – Învierea Domnului, la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

16 aprilie 2023

Cu prilejul Sfințelor Paști a oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură; La orele amiezii a oferit alimente Spitalului de Psihiatrie Gătaia, luând masa cu bolnavii spitalului în cauză; În după-amiaza zilei a participat la slujba Vecerniei, la filia Spata a parohiei Rădmănești.

17 aprilie 2022

A oficiat Sfânta Liturghie la mănăstirea „Izvorul Miron”, Românești, din protopopiatul Făget, rostind cuvântul de învățătură.

18 aprilie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la schitul „Buna Vestire”, de la Sânanđrei Colonie, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură.

19 aprilie 2023

A primit pe domnul Marcel Muia, primarul localității Chevereșu Mare, dimpreună cu preotul paroh Viorel Blidariu.

20 aprilie 2023

A primit pe preotul Irinel Dinu, de la Căminul pentru persoane vârstnice Ciacova; A primit pe preotul paroh Florin Băran, de la parohia Șag, din protopopiatul Timișoara I.

22 aprilie 2023

La invitația Preasfinției Sale, Iosif Csaba Pal, episcop al Diocezei romano-catolice de Timișoara, a participat la ceremonia de redeschidere a Domului romano-catolic, după ample lucrări de restaurare.

23 aprilie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la catedrala mitropolitană, rostind cuvântul de învățătură.

24 aprilie 2023

A primit pe preotul paroh Bojidar Ieremici, de la parohia Fârdea, din protopopiatul Făget; A primit pe domnul Lucian Taropa, director administrativ - Aeroportul „Traian Vuia”, din Timișoara; În după-amiaza zilei a participat la expoziția itinerantă dedicată Bibliei, la Timișoara, unde a rostit un cuvânt de învățătură, oferind spre expunere organizatorilor, câteva exemplare de carte ce fac parte din Colecția de Artă Bisericească a Arhiepiscopiei noastre.

25 aprilie 2023

A primit pe absolventul de Teologie Pastorală, Adrian-Daniel Anițaș, promoția 2022, respectiv Ionel-Alin Ibănescu, promoția 2019, ai Facultății de Teologie din Timișoara; A primit pe domnul Claudiu Ștefănescu, de la Atelierele Patriarhiei Române, din București; A primit pe domnul prof. univ. dr. Ștefan Dună, de la Universitatea Politehnică din Timișoara; A primit pe preotul paroh Simion Bistriean, de la parohia Parța, din protopopiatul Timișoara I.

27 aprilie 2023

A primit pe preotul paroh Cristian Preian, de la parohia Uihei, din protopopiatul Sănnicolau Mare; A primit pe preotul paroh Petru Alexa, de la parohia Jimbolia, din protopopiatul Timișoara I; A primit pe preotul Petru Miloș, de la parohia Denta, din protopopiatul Deta.

28 aprilie 2023

A primit la reședința mitropolitană pe Excelența Sa, Nicolae Ciucă, Prim-ministru al Guvernului României, respectiv pe domnul Marcel Ciolacu, Președintele Parlamentului României, dimpreună cu domnii deputați de Timiș, Alfred Simonis și Marilen Pirtea, respectiv domnii: Mihai Ritivoiu, Prefectul Județului Timiș și Alexandru Proteasa, vicepreședintele Consiliului Județean Timiș.

29 aprilie 2022

A binecuvântat lucrările de la capela funerară a localității Chevereșu Mare, în prezența autorităților locale și a credincioșilor prezenți.

30 aprilie 2023

A oficiat Sfânta Liturghie la parohia Ghiroda Veche, din protopopiatul Timișoara II, rostind cuvântul de învățătură.

*A consemnat preotul Marius Sfercoci,
inspector eparhial*